

ABRAHÁMSKE NOVINY

ČÍSLO 1

ROČNÍK 15

Cena 0,60 eur

MAREC 2018

Z OBSAHU

- Duchovné slovo...
- O čom sa rokovalo na OZ...
- Nová predsedkyňa MO MS...
- Materská škola
- Základná škola M. Tareka
- Bezpečnosť pre seniorov
- OZ Obec bez hraníc
- Kynologický klub
- Hasiči bilancujú...
- PZ a zaujímavosti v prírode...
- Jatelinka
- Pozvánky na obecné akcie

**Nech s jarnou,
prebúdžajúcou sa prírodou
je Veľká noc
i ďalšie dni obdobím radosti,
zdravia a šťastia.**

Redakcia AN

Boj... a pokoj víťazstva

Verím, že túžbou každého z nás je, aby sme žili v mieri. Ako by sa Vám teda pozdávala myšlienka, že „život je boj“? Občas si tak aj po-vzdychneme: „Život je boj!“ Tieto slová mi prichádzajú na myseľ aj v tom-to čase, keď si skôr doprajeme pokoj od práce a mnohých povinností. Veď sú veľkonočné sviatky. Logike veci, dúfam, rozumieme – sviatky nie sú preto, že je voľno, ale voľno je preto, že sú sviatky...

Sú na svete boje, ktoré si s pokojom užívame. Len si predstavte nejaký futbalový či hokejový zápas. Povedal som „s pokojom“? No, to dosť závisí od toho, či „naši“ vyhrávajú alebo prehrávajú... Ďaleko ťažšie prežívame, keď niekto z našich blízkych zápasí o životné hodnoty, ako je láska, zdravie, rodina, priatelia... Možno zostať vtedy pokojnými? Čo ak ten boj prehrá? A čo vôbec my osobne a naše boje...? Počas života dosahujeme mnohé víťazstvá, ale zakúšame aj prehry. Čo je teda rozhodujúce? Podľa čoho môžem vedieť, že „v konečnom súčte“ budem víťazom a nie porazeným?

Ludský život je boj, ako sme už povedali, ešte nie sme v cieľi. No jedno rozhodujúce víťazstvo už raz bolo vybojované. Bolo to víťazstvo, dosiahnuté po boji na život a na smrť. V istej chvíli sa zdalo, že smrť môže definitívne triumfovať. Ale Život napokon zvíťazil... Ak si nahovám, že ma jeho víťazstvo nezaujíma (ako by ma napríklad nezaujímal, či je víťaz ligy Spartak alebo Slovan), tak už prehrávam, hoci by som si užíval vcelku pokojný život. Keď sa však celou bytosťou postavím na stranu Víťaza, raz aj mne bude patriť to celkové víťazstvo, hoci by som nejaké boje ešte prehral a utížil zopár rán. Z tohto napokon pochádza pravý pokoj.

Vy viete dobre, že hovorím o Víťazovi, ktorým je Ježiš Kristus. Po boji so smrťou, ktorý sa zdal byť prehratý, naplno zažiarilo jeho víťazstvo. Zmŕtvychvstalý Ježiš ukazuje svojim učeníkom rany po klincoch a prebodnutý bok ako odznaky víťazstva. A opakuje im znova a znova: „Pokoj vám.“

Toto je konečne aj tajomstvo Veľkej noci – Ježišov boj a pokoj víťazstva. Slávením sviatkov jeho víťazstvo prijímame, aby sme mali odvahu a pokoj pre zostávajúce životné boje. Ktosi múdry raz povedal: „Viete, čo je na vzkriesenom Kristovi najľudskejšie? Tie rany po klincoch. Lebo tie mu urobili ľudia...“ A vidíte, on si ich ponechal ako odznaky víťazstva... Nebude to z ozajstnej lásky...?

Pokojné a pozhnané veľkonočné sviatky všetkým Vám +

Vladimír Kiš

OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO ABRAHÁM

Zo zasadnutia 11.12.2017

Starosta obce Ing. Igor Németh otvoril zasadnutie obecného zastupiteľstva, privítal všetkých prítomných a oznámil, že na zasadnutí je prítomných 5 poslancov a zasadnutie je uznášaniaschopné.

Starosta predložil program zasadnutia, ktorý poslanci program odsúhlasili.

1. Schválenie VZN č. 2/2017 o poskytovaní elektronických služieb. OZ schválilo VZN č.2/2017 o poskytovaní elektronických služieb.

2. Schválenie VZN č. 3/2017 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. OZ schválilo VZN č. 3/2017 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

3. Schválenie VZN č. 4/2017 o miestnom poplatku za komunálny odpad a poplatku za drobný stavebný odpad. OZ schválilo VZN č. 4/2017 o miestnom poplatku za komunálny odpad a poplatku za drobný stavebný odpad.

4. Schválenie plánu kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Abrahám na 1. polrok 2018. OZ schválilo plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Abrahám na 1. polrok 2018.

5. Interpelácie občanov, organizácií a poslancov

Pani Horváthová poukázala na zlý stav vnútorných priestorov domu smútku a dodržiavanie otváracích a zatváracích hodín na miestnom cintoríne návštevníkmi. Informovala aj o zlom stave omietok na chlapčenských záchodoch na detskom ihrisku.

Starosta prisľúbil nápravu.

Mgr. Jana Hanuliaková žiadala priestory na voľnočasové aktivity pre mladé mamičky, ktoré dlhodobo využíva folklórny súbor Jatelinka. Voči tejto požiadavke členovia Jatelinky a väčšina poslancov OZ vyslovili nesúhlas.

Starosta navrhol Mgr. Jane Hanuliakovej miestnosť na štadióne v Abraháme. Marian Vrbovský poukázal na parkovanie áut vo dvore pri kaderníctve. Starosta prisľúbil, že situácia na dvore pri kaderníctve sa vyrieši na jar terénnou úpravou.

Mgr. Hanuliaková informovala o zakúpení termosky za 53 eur, ktorá sa umiestni do kultúrneho domu.

Podala návrh, aby sa zasadnutia OZ konali v KD. Tento návrh OZ neodsúhlasilo.

Podala návrh, aby zasadnutia finančnej komisie boli verejné. Tento návrh OZ neodsúhlasilo.

7. Rôzne

Starosta informoval o novej webovej stránke obce Abrahám, ktorá bude spustená ešte pred Vianocami.

Záver

Starosta poďakoval poslancom za aktívny prístup k riešeniu úloh a zasadnutie obecného zastupiteľstva ukončil.

Zo zasadnutia 15.2.2018

Pred zasadnutím OZ starosta obce Ing. Igor Németh privítal zástupcu firmy Ekoauris Prešov, ktorá vykonáva proces verejného obstarávania pri predkladaní projektu Splašková kanalizácia v obci Abrahám. Zástupca firmy oboznámil poslancov a prítomných občanov o priebehu celého procesu verejného obstarávania.

Starosta obce Ing. Igor Németh otvoril zasadnutie obecného zastupiteľstva, privítal všetkých prítomných a oznámil, že na zasadnutí je prítomných 6 poslancov a zasadnutie je uznášaniaschopné.

Starosta predložil program zasadnutia, ktorý poslanci program odsúhlasili.

1. Kontrola plnenia uznesení z predchádzajúceho zasadnutia. Na poslednom zasadnutí OZ dňa 11.12.2017 boli prijaté uznesenia – schválenie VZN č. 2, 3, 4 a plán činnosti hlavného kontrolóra obce na 1. polrok 2018. Z týchto prijatých uznesení neplynú žiadne konkrétne úlohy.

2. Rozpočet obce a základnej školy. Poslancom OZ bol doručený materiál o čerpaní rozpočtu Obce Abrahám a Základnej školy M. Tareka v Abraháme za rok 2017 doplnený o 4. štvrtrok 2017. Čerpanie tohto rozpočtu bolo prerokované aj na zasadnutí finančnej komisie, ktoré sa uskutočnilo 6.2.2018. Záznam zo zasadnutia komisie prečítala predsedníčka komisie Ing. Takáčová, ktorá zároveň aj zdôvodnila čerpanie prekročených položiek rozpočtu.

Manažment a služby občanom

Údržba budovy, Členstvo obce v organizáciách a združeniach, údržba internetovej stránky, poplatky za novú stránku a odkúpenie domény Abrahám, výpočtová technika, softvér.

✓ Bezpečnosť, právo poriadok (doplnenie ukradnutých kamier, VO kamerový systém, VO havária základná škola, Prvá komunálna finančná ZMOS – VO na dodávky plynu a elektriny, realizovanie spoločného VO na dodávky energií bolo odsúhlasené na zhromaždení ZMOS, dopracovanie projektovej dokumentácie na kanalizáciu)

✓ Komunikácie, výstavba a rozvoj obce – projekčné práce (vypracovanie žiadosti na podporu – kanalizácia, zmena projektu – kanalizácie, audit odpadového hospodárstva)

✓ Komunikácie, výstavba a rozvoj obce – náklady na kosačky (prenájom plošiny, oprava kosačiek, drvenie konárov)

✓ Komunikácie, výstavba a rozvoj obce – vodovody a kanalizácie (vodovodné prípojky, finančná komisia navrhuje OZ zvýšiť poplatok za vodovodné prípojky. Poslanec p. Vrbovský poukázal na niektoré čerpané položky v rozpočte a požiadal poslancov, aby venovali pozornosť aj čerpaniu niektorých menších výdavkov. Zároveň navrhol, aby pri čerpaní rozpočtu Základnej školy bol prítomný aj zástupca školy, a aby presun medzi položkami v rozpočte ZŠ schvaľovali poslanci.

3. Prerokovanie ponúk na riešenie doplnenia a nahradenia zastaraného osvetlenia v obci. Starosta obce predstavil zástupcov firmou LEDKY, s.r.o., Sered', a Schröder z Maďarska. Obe firmy predstavili svoje výrobky, ich výkony, svietivosť, úspory, náklady, v oboch prípadoch spotrebu elektrickej energie hradí obec a získané úspory zostávajú obci.

4. Rôzne

Starosta obce prečítal poslancom list prezidenta SR, ktorý zaslal našej obci. Seniorka, s.r.o., ktorá zabezpečuje oparovateľskú službu v našej obci 2 občanom, poslala oznámenie o ukončení poskytovania oparovateľskej služby v našej obci pravdepodobne v mesiaci apríl 2018. Po tomto termíne im nebude Implementačná agentúra MPSVR poskytovať finančné prostriedky. V zmysle zák. č. 448/2008 je obec povinná zabezpečiť poskytovanie sociálnych služieb buď fyzickou osobou alebo prostredníctvom poskytovateľa sociálnej služby. Seniorka, s.r.o., môže zabezpečiť tieto služby aj naďalej, ale s finančným príspevkom obce. Mzdový náklad na oparovanie je 4,40 €/h. Poslanci sa oboznámili s danou situáciou a rozhodli, že uvedenú situáciu budú riešiť v mesiaci apríl 2018.

TSK ohlásil výrub stromov vlastnými pracovníkmi pri ceste III/1337, v k.ú. obci Abrahám a Malá Mača. Ide o výrub 6 ks orechov, 10 ks kmeňov – pozostatkov čerešní.

Starosta oboznámil prítomných s projektom Zberného dvora. Tento projekt

prešiel prvou kontrolou, práce na príprave pozemku začnú pravdepodobne v mesiaci apríl 2017.

5. Interpelácie občanov, organizácií a poslancov

P. Debrecká oznámila prítomným poslancom, že na odber Abrahámskych novín sa doteraz prihlásilo 25 občanov. Do budúca treba doriešiť tlač a distribúciu Abrahámskych novín. Doteraz sa tlačilo cca 200 ks novín (do predajní COOP Jednota a prispievateľom). Ak by sa mali doručovať noviny do každej domácnosti, treba doriešiť ich tlač – zistiť cenové ponuky na tlač v tlačiarňi a ich distribúciu do domácností. Poslanci sa dohodli, že sa ponechá doteraz zaužívaný systém distribúcie novín (do predajní COOP Jednota).

Žiadosť Ivana a Ivety Šnórikovcov o predaj pozemku p.č. 231 s výmerou 942 m² (vodné plochy), ktorý vedie cez ich záhradu a užívajú ho. Keďže v územnom pláne obce je tento pozemok označený ako cesta, nie je možný odpredaj tohto pozemku a tento stav sa naďalej ponecháva..

Občianske združenie Obec bez hraníc si podalo žiadosť o finančný príspevok na svoju činnosť vo výške 150 €. Poslankyňa p. Hanuliaková predstavila činnosť združenia – organizovanie kultúrnych, športových aktivít.

Žiadosť poslankyne p. Hanuliakovej – osadenie zeleného ostrovčeka pri kostole. Na vybudovanie je potrebný súhlas TSK, ktorý je vlastníkom komunikácie, a súhlas dopravného inšpektorátu, SAD Trnava a Dunajská Streda a súhlas občanov okolitých domov.

Hlavná kontrolórka obce Mgr. Tomovičová predložila správu o kontrolnej činnosti za rok 2017. Táto správa obsahovala kontrolu financovania, dokladov obce, ZŠ, upozornila, že príjmové bloky strácajú čitateľnosť, treba robiť z nich fotokópie, boli kontrolované príjmy daní

a poplatkov v zmysle platných VZN obce. Preverila podnet o preverení dokladov pri prípravných prácach projektu Prestavba a prístavba materskej školy Svetluška a zistila oprávnenosť výdavkov.

Poslanci sa zaoberali úpravou poplatku za pripojenie na verejný obecný vodovod. Poplatok sa zvýši na 200 €, bude pokrývať výdavky na pokrytie finančných nákladov spojených s realizáciou vodovodnej prípojky (dodávka a montáž navrt. pásu, zemnej súpravy a vodomeru). Pripojovací poplatok nie je určený na krytie nákladov za zemné práce, dodávku a montáž ostatných súčastí vodovodnej prípojky. Tieto náklady hradí žiadateľ. Táto úprava bude zahrnutá do sadzobníka poplatkov na rok 2018.

Mgr. Hanuliaková navrhla vyhlasovať oznamy na komerčné účely cez deň a bežné oznamy popoludní po 15. h.

Starosta informoval poslancov o príprave nových projektov v spolupráci s podnikateľmi v obci a čerpanie finančných prostriedkov na tieto projekty cez združenie MAS 11 PLUS, ktorého je Abrahám členom.

Poslankyňa p. Hanuliaková žiadala starostu obce informovať o projekte Prestavba a prístavba MŠ Svetluška. Starosta informoval, že prvé dve verejné obstarávania neboli úspešné, preto požiadal o zmenu zmluvy. Táto žiadosť bola schválená.

Dotaz poslankyne Hanuliakovej o VO a otváraní obálok Firmou Ekoauris – Splašková kanalizácia v obci Abrahám v Prešove. Prečo neprizvali poslancov. Starosta odpovedal, že s firmou Ekoauris bola uzatvorená riadna zmluva.

Poslankyňa p. Hanuliaková sa pýtala, prečo jej článok nebol uverejnený v Abrahámskych novinách. Starosta odpovedal, že členovia redakčnej rady nesúhlasili s jeho uverejnením.

Poslankyňa p. Hanuliaková podala žiadosť v zmysle zákona č. 211/2000 o slobodnom prístupe k informáciám komisií na ochranu verejného záujmu o poskytnutie informácií o majetkových priznaniach starostu obce.

Poslankyňa p. Hanuliaková sa informovala o novej obecnej webovej stránke. Odpovedal starosta obce a prítomný informatik, že na stránke sa ešte pracuje, prebieha úprava stránky a dopĺňanie údajov na stránku.

Poslankyňa p. Hanuliaková žiada zakúpenie projektora vo výške 500 €. Projektor je v rozpočte obce – môže sa objednať.

Poslankyňa p. Hanuliaková žiadala starostu o informovanie o zasadnutí s predsedom TSK, starosta zhodnotil toto vystúpenie.

Poslankyňa p. Hanuliaková sa dotazovala, ako bude platiť za prenájom kultúrneho domu OZ Obec bez hraníc. Pretože nie je v sadzobníku poplatkov uvedené oslobodenie od poplatkov pre občianske združenia treba platiť v zmysle platného sadzobníka na rok 2018. Poslanci hlasovali za bezplatný prenájom.

Poslankyňa p. Hanuliaková navrhla, aby každá komisia predložila plán svojej činnosti na rok 2018. Predsedovia jednotlivých komisií vysvetlili realnosť tejto požiadavky.

Poslankyňa p. Hanuliaková upozornila, že sa nedodržiava rokovací poriadok, starosta vysvetlil dôvody, prečo OZ bolo nevyhnutné zvolať na tento dátum.

Starosta oznámil poslancom, že dňa 14.4.2018 sa uskutoční v našej obci Ochutnávka jedál starých materí. Zúčastňuje sa 8 obcí.

Záver

Starosta poďakoval poslancom za aktívny prístup k riešeniu úloh a zasadnutie obecného zastupiteľstva ukončil.

Zapísal Róbert Hričo

*Príchod jari, slnka, tepla, rozkvitajúcej prírody
vnáša do srdca prirodzený pocit harmónie a pokoja.
Tieto sviatočné dni nech sú pripomienkou utrpenia
a prosby Ježiša na kríži o odpustenie hriechov
pre všetkých, každého z nás.*

*Pekné a požehnané sviatky, lásku, radosť a vzájomnú úctu nielen v rodinách
praje starosta*

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

NAŠI JUBILANTI

50 rokov

*Elena Ležovičová, Jaroslav Kollár
Dagmar Palkovičová*

60 rokov

*Edita Paľšovičová, Ivan Dudáš,
Jarmila Záhorská, Ružena Blahová,
Mária Ivančíková, Ružena Čambálová
Marián Hetteš*

70 rokov

*Marta Áčová, Ing. Alfonz Čambál,
Jozef Bilčík, Július Klement,
Jaroslav Manek*

80 rokov

Františka Repová, Leopold Janík

90 rokov

Alexander Kaša

Jubilantom srdečne blahoželáme.

OPUSTILI NÁS

Jozef Harušinec

vo veku 89 rokov

Ľudmila Jambrichová

vo veku 27 rokov

Hedviga Pagáčiková

vo veku 79 rokov

Anton Machalec

vo veku 82 rokov

Terézia Paráková

vo veku 82 rokov

Milena Roháčková

vo veku 83 rokov

Odpočívajte v pokoji

**Všetko, čo žije po mne v mojom mene
a v láske, to ma pripomenie...**

NARODILA SA

Simona Štefunková

rodičia Ing. Zuzana
a
Ondrej Štefunkovi

Vitaj medzi nami

MANŽELSTVO UZATVORILI

**Zuzana Ležovičová
a
Vladimír Miklošik**

Srdečne blahoželáme

Je taká chvíľa, skončí sa život, začne sa spomienka...

Dňa 24. marca 2018 sme sa naposledy rozlúčili s abrahámskym rodom a bývalým predsedom Jednotného roľníckeho družstva v Abraháme **doc. Ing. Konštantinom Černuškom, CSc. (1936 – 2018)** S človekom, ktorý svoj život „zasvätil“ zemi, z ktorej vzišiel. Po skončení vysokoškolského štúdia na VŠP v Nitre roku 1963 začínal ako technik na podnikovom riaditeľstve Cukrovary Trnava. Roku 1965 sa však profesijne vrátil „domov“, aby ako agronóm zveľaďoval rodný chotár a potom ako predseda družstva podporoval rast a rozvoj nielen spravovaného majetku, ale bol i nápomocný skvalitňovaniu života obyvateľov rodnej obce, ku ktorej svoj vŕcny vzťah prechovával i po odchode do Nitry, kde sa od roku 1974 ako vysokoškolský pedagóg podieľal na príprave budúcich zdatných odborníkov poľnohospodárskeho rezortu. Bol autorom a spoluautorom 6 monografií, 16 skrípt, 18 vedeckých príspevkov a 35 odborných článkov. Napriek životu v akademickom prostredí bola pôda vždy jeho srdcovou záležitosťou, ktorú prejavoval aj ako niekoľkoročný hlavný rozhodca na Majstrovstvách SR v orbe. Počas svojho života neprechovával vŕcny vzťah iba k pôde, ale vysoko si vážil aj ľudský život, ako štyridsaťnásobný darca krvi bol držiteľom zlatej Jánskeho plakety.

S vďakou spomíname na to, čo za svojho pôsobenia na družstve, ale aj v obci vybudoval a veľa toho do dnešného dňa slúži aj našej generácii.

Nech mu je rodná zem ľahká!

MIESTNY ODBOR MATICE SLOVENSKEJ V ABRAHÁME

Z činnosti MO MS v I. štvrtroku 2018

25 rokov vzniku Slovenskej republiky si 31.12.2017 v predvečerných hodinách pripomenulo asi 40 účastníkov, ktorí sa schádzali pred budovou Obecného múzea v Abraháme za zvukov krásnych vianočných melódií, ktoré umocňovali túto atmosféru. Po zaznení hymny SR slávnostný príhovor predniesol predseda MO MS Bohumil Čambál. Pri rozsvietenom stromčeku, v diaľke znejúcich ohňostrojoch a dobrom varenom vínu tu účastníci zotrvali v družnom rozhovore. Na stretnutí sa zúčastnil aj starosta obce Ing. Igor Németh s manželkou.

V mesiaci december 2017 sme správkovali novú matičnú webovú stránku www.maticaslovenskaabraham.sk.

Link na matičnú stránku je aj na obecnej webovej stránke.

5. januára 10 našich matičiarov prijalo pozvanie Domu Matice slovenskej v Galante, MO MS Galanta, Mesta Galanta, Spolku Slovákov žijúcich v Maďarsku, MSKS Galanta na oslavy 25. výročia vzniku Slovenskej republiky, ktoré sa konali v MSKS v Galante, za účasti vyše 250 pozvaných hostí. Oslavy mali vysokú kultúrno-spoločenskú úroveň.

7. januára sa 9 členov nášho MO MS zúčastnilo na pozvanie družobného MO MS Cífer na Trojkráľovom koncerte dychovej hudby Drietomanka v kostole sv. Michala v Cíferi. Z koncertu sme si odniesli bohatý kultúrny zážitok.

27. januára sa 12 členov MO MS zúčastnilo v kultúrnom dome na kvíze zameranom na bezpečnosť dôchodcov a prezentácii, ktorú pripravilo občianske združenie Obec bez hraníc.

28. januára sa 30 členov MO MS zúčastnilo na vystúpení ochotníckeho divadla z Cífera pod názvom „Zastávka“

v kultúrnom dome v Abraháme, ktoré zorganizovala komisia pre deti a mládež pri OZ. Ochotnícke divadlo svojim vystúpením spestrilo našim občanom neďelné popoludnie a účastníci si odniesli pekný kultúrny zážitok.

23. februára sme uverejnili na www.abrahamcan.sk a na matičnej stránke životopis Pavla Dobšínskeho pri príležitosti 190. výročia narodenia a životopis doc. MUDr. Ivana Stodolu pri príležitosti 130. výročia jeho narodenia.

1. februára sme zverejnili na www.abrahamcan.sk a na našej matičnej webovej stránke „Výročia významných osobností SR v roku 2018“ a „Významné udalosti v roku 2018“.

3. februára naši matičiari nechýbali ani na tradičnej obecnej akcii „Pochovávanie basy“ spojenej s ochutnávkou zabíjačkových špecialít organizovanej obcou Abrahám, FS Jatelinka a DHZ. Pochovávanie basy je v obci Abrahám tradíciou, a preto nechýbal na www.abrahamcan.sk náš článok o tradíciách a pochovávaní basy v obci Abrahám, ktoré pripravuje FS Jatelinka.

V priebehu I. štvrtroku 2018 zasadali výbory MO MS 2-krát za účelom prípravy výročného zhromaždenia, ktoré sa uskutočnilo dňa 24. februára 2018. Tretie zasadnutie bolo zvolané po výročnom zhromaždení, kde bolo vyhodnotené výročné zhromaždenie po organizačnej a materiálnej stránke a odovzdaná agenda novej predsedníčky. Zároveň bola odovzdaná agenda novej pokladníčky MO MS.

Dňa 24. februára 2018 sa vzdal funkcie predsedu MO MS zo zdravotných a rodinných dôvodov Bohumil Čambál. Výročné zhromaždenie do funkcie predsedníčky na návrh výborov MO MS zvolilo

Annú Klementovú. Bohumil Čambál bol zvolený za člena výboru MO MS. MO MS má 105 členov. V 1. štvrtroku 2018 vstúpili do MO MS 3 noví členovia.

Z výročného zasadnutia bola spracovaná zápisnica a spolu s prílohami zaslaná na členské Ústredie Matice slovenskej do Martina. MO MS si zároveň plnil aj úlohy vyplývajúce z nadriadených matičných orgánov. Na Ústredie bola e-mailom zaslaná aktualizovaná matričná kniha so stavom k 31.12.2017. Do korunového fondu MS bol odvedený poplatok 0,10 eur na jedného člena.

Pravidelne bola aktualizovaná a doplnovaná matičná webová stránka aj v časti fotodokumentácia, ktorú zabezpečuje matičný fotograf Marian Vrbovský. Jednotlivé články na matičnú stránku pripravuje predsedníčka MO MS Anna Klementová, ako aj články do www.abrahamcan.sk. Tu sme zverejnili aj články o významných osobnostiach, ktoré pôsobili v našej obci, ako Mons. Michal Tarek, Ján Puchart, Alojz Poppy, Emília Riegelová, Ferdinand Svetoslav Veigl.

MO MS organizačne zabezpečuje 3-dňový výlet do Vysokých Tatier s ubytovaním v hoteli Trigán na Štrbskom Plese. Na výlete sa zúčastní 14 našich matičiarov v mesiaci máj.

Predsedníčka MO Anna Klementová a člen výboru Bohumil Čambál sa 6. marca zúčastnili na zasadnutí Krajskej rady MS TTSK a Okresnej rady MS v Galante, z ktorých vyplývajú pre náš odbor ďalšie úlohy. Na zasadnutí sa zúčastnil aj novozvolený predseda MS JUDr. Marián Gešper, ktorý informoval prítomných o prvých krokoch, ktoré po zvolení v Matici slovenskej podnikol. Zároveň sme si pozreli v Dome MS Galanta výstavu inštalovanú pri príležitosti 190. výročia narodenia Pavla Dobšinského.

11.3. bolo stretnutie matičiarov v klube, kde boli členovia informovaní o organizačnom zabezpečení výletu do Vysokých Tatier. Tieto stretnutia budú podľa požiadaviek členov MO MS, resp. podľa potreby pri organizovaní jednotlivých akcií.

13.3. bola predsedníčka MO MS pozvaná na prednes poézie a prózy „Čaro slova“, ktoré sa uskutočnilo na Základnej škole Michala Tareka v Abraháme. Víťazom v jednotlivých kategóriách odovzdala reklamné predmety MO MS

Na termín 24. marca komisia pre životné prostredie pri OZ pripravuje komunitné upratovanie našej obce. Akciu

podporuje aj MO MS a na upratovaní sa členovia aj zúčastnia.

*Anna Klementová
predsedníčka MO MS Abrahám*

MIESTNY ODBOR MATICE SLOVENSKEJ V ABRAHÁME BILANCOVAL SVOJU ČINNOSŤ...

Miestny odbor Matice slovenskej v Abraháme v sobotu 24. februára 2018 bilancoval svoju činnosť za uplynulý rok 2017. Na výročnom zhromaždení boli prítomní zástupcovia Matice slovenskej JUDr. Štefan Martinkovič, predseda DV MS, PaedDr. Libuša Kľučková, predsedníčka KR MS TTSK, Bc. Zlatica Gažová, riaditeľka Domu MS v Galante, Ing. Igor Németh, starosta obce Abrahám, MUDr. Viliam Hafner, čestný predseda MO MS Cífer, Ing. Dušan Lanák, predseda družobného MO MS v Ciferi s delegáciou, Michal Garaj, predseda MO MS vo Veľkých Úľanoch s delegáciou, Milan Kráľovič, sponzor, Július Šido člen MO MS v Sládkovičove.

Správu o činnosti MO MS v Abraháme predniesol predseda MO MS v Abraháme Bohumil Čambál. Zhodnotil celoročnú prácu členov MO MS, ktorá bola

veľmi bohatá. Zároveň boli členovia podrobne informovaní o čerpaní finančných prostriedkov roku 2017, o stave členskej základne, správe dozorného výboru a pláne činnosti na rok 2018. Jubilantom, ktorí sa roku 2017 dožili významného životného jubilea, boli odovzdané kvety a novým členom MO MS členské preukazy.

Funkcie predsedu MO MS sa po 18-ročnom pôsobení v Matici slovenskej, z toho vo funkcii predsedu 14 rokov vzdal zo zdravotných a rodinných dôvodov Bohumil Čambál. Za novú predsedníčku MO MS v Abraháme bola hlasmi všetkých prítomných členov zvolená doterajšia členka výboru a pokladníčka MO MS Anna Klementová. Bohumil Čambál bol zvolený za člena výboru MO MS v Abraháme hlasmi všetkých prítomných členov.

Predsedníčka Anna Klementová poďakovala odstupujúcemu predsedovi za doterajšiu aktívnu činnosť a odovzdala mu od členov MO MS na pamiatku knižný darček. Zároveň poďakovala všetkým členom za prejavenu dôveru.

*Anna Klementová
Miestny odbor Matice slovenskej
v Abraháme*

ČO NOVÉ V MATERSKEJ ŠKOLE?

Ako to už býva, starý rok 2017 sa rozlúčil a s novými predsavzatiami a s očakávaniami sme privítali nový rok 2018. Rok 2018 sa aj v MŠ začal s veľkým pracovným nasadením. Pani učiteľky plánovali veselé hry, zaujímavé aktivity a zábavné súťaže. Pani kuchárky vymýšľali chutné a zdravé nátierky pre náš netradičný, ale o to zaujímavejší deň. Chystal sa fašiangový karneval. V kultúrnom dome sme sa 12.2. stretli už od skoršej rannej hodiny. Víтали sme deti a ich rodičov, starých rodičov, ba aj krstných rodičov a najmenších obyvateľov, ktoré ešte do škôlky nechodia, vopred pripravenými aktivitami, napr. skladanie puzzle, výroba vlastnej masky, sudoku, vyfarbovanie omalovánok všetko s témou karnevalu.

Keď sme si pochutili na zdravých nátierkach s čerstvým pečivom a osviežili sa teplým čajom, mliečkom alebo kávou, nič nám nebránilo v tom, aby mohol začať deťmi tak očakávaný karneval. Všetky deti sa premenili na víly, pri-

necné, lienky, motýle, včielky, spidermanov, na bojovníkov, pirátov či čarodějníkov. Nechýbala ani mačička, autoopravár, transformer, kostra či veselý

šašo. Plejáda rozmanitých masiek vytvorila veselú fašiangovú náladu. S radosťou sme tancovali, zabávali sa a zapájali sa do súťaží, ako: beh cez prekážkovú dráhu na troch nohách, namotávanie autíčka na motúz v čo najkratšom čase, prenášanie balóna v „klepetách raka“, stoličkový aj metlový tanec.

Najväčší zážitok mali deti, keď sa do súťaží zapájali rodičia, babky a dedkovia. Na záver nikoho neminula sladká odmena: šiška s lekvárom, ktorá k fašiangom patrí. Deti z MŠ potešil malý darček, ktorý si našli v svojej skrinke. Karneval je medzi našimi deťmi, ale aj rodičmi veľmi obľúbený, o čom svedčila aj vysoká návštevnosť (okolo 70 dospelých hostí), čomu sme sa veľmi potešili. Deti mali pekný zážitok a vyjadrili to aj vo svojich kresbách a rozhovoroch o karnevale.

Keďže čas plynie ako voda ani sme sa nenazdali a február vystriedal marec.

Keďže marec je mesiac knihy a naše deti majú vo veľkej obľube knižky, navštívili sme obecnú knižnicu. Pani Horváthová nás milo privítala a vysvetlila, ako sa v knižnici požičiavajú knihy. Veľmi pekne jej ďakujeme za milé a pútavé slová a určite každý z nás s radosťou siahne po knižke, aby sa dozvedel veci nové, zaujímavé a poučné.

Keďže sa začína prebúdať príroda, vylieza hmyz, kvitnú prvé jarné kvety a zvieratá privádzajú na svet mláďatá, vieme že prichádza jar. A s ňou Veľká noc

A tak Vám s príchodom jari prajeme v mene všetkých pracovníkov MŠ a detičiek **veľa radosti, spokojnosti a rodinnej pohody v kruhu svojich najbližších počas nastávajúcich veľkonočných sviatkov.**

Monika Kakviczová
učiteľka MŠ Abrahám

ZÁKLADNÁ ŠKOLA MICHALA TAREKA V ABRAHÁME

VŠETKOVEDKO

Dňa 30. novembra 2017 si žiaci 2. až 5. ročníka vyskúšali svoje vedomosti v celoslovenskej vedomostnej súťaži z vlastivedy, slovenského a anglického jazyka, matematiky, hudobnej a výtvarnej výchovy, informatickej a dopravnej výchovy. Minulý školský rok sa do súťaže prihlásilo viac ako 17 000 žiakov zo 697 škôl.

Žiaci, ktorí sa zapojili do súťaže, dostali jedinečnú šancu ukázať, čo všetko ved

dia o svete, s čím sa deti doteraz v škole stretli a čo sa naučili. Netrpezlivo všetci očakávali koniec januára, kedy mali prísť výsledky. Konečne prišiel ten deň a oni dosiahli nasledovné výsledky.

Titul: Všetkovedko školy – Lilien Viskupičová - 189 bodov.

Titul: Všetkovedko – S. Kuštárová, M. Para, S. Paráková (obsadila 3. miesto v rámci Slovenska s počtom bodov 161. Rovnaký počet bodov získalo 150 žiakov), P. Štefunko, L. Viskupičová.

Titul: Všetkovedkov učeň – L. Jursová, R. Hulíková, L. Ležovičová, S. Štefušová, S. Hatiarová, I. Jambričov, L. Krišková, T. Hornáček.

Podľa počtu získaných bodov dostal každý súťažiaci ocenenie v podobe diplomu a darčeka.

Mgr. Zdenka Lizáková

DETSKÁ POLICAJNÁ AKADÉMIA

V piatok 26. 1. 2018 a utorok 30. 1. 2018 sa žiaci 6. a 7. ročníka zúčastnili projektu *Detská policajná akadémia* v spolupráci s Policajným zborom v Galante. Besedy boli tematicky zamerané na informovanie sa o Policajnom zbore, ako sa správne a bezpečne správať na internete, rasizmus, extrémizmus, násilie, šikana a dopravná výchova.

Mgr. Lucia Krčmáreková

MALÝ PRINC

V stredu 31. 1. 2018 sa žiaci 5. až 9. ročníka zúčastnili poetického príbehu o stretnutí pilota a malého princa v rozľahlej púšti, ktorý si od svojho vzniku získal srdcia miliónov ľudí na celom svete. Ide o najznámejšie literárne dielo francúzskeho spisovateľa Antoina de Saint-Exupéryho a zároveň jeden z najznámejších rozprávkových príbehov modernej svetovej literatúry. S Malým princom sa určite každý raz v živote stretne, či už ako dieťa alebo ako dospelý. Dovolíme si povedať, že príbeh plný hlbokých myšlienok obohatil nejedného žiaka, ale i učiteľa.

Mgr. Lucia Krčmáreková

KARNEVAL

„Čo je tu dnes veľký bál? A či dáky karneval? Sprievod masiek krúži v kruhu, jedna maska strieda druhú.“

Toto je len krátky úryvok textu kedysi známej pesničky zo Zlatej brány. Fašiangový čas prináša zábavu, radosť, veselosť. V našej škole je detský karneval v tomto čase už milou tradíciou. Obdobie očakávania a prípravy masky vystriedal deň, siedmy február, na ktorý všetky deti netrpezlivo čakali. Iba maškarný ples je miesto plné fantázie, kde

sa spolu v dobrej nálade zabávajú princezné s bojovníkmi, pavúčí muž s nežnou baletkou, zvieratká z lesa s Indiánom, krehká víla s pirátom. Tak tomu bolo aj vo vyzdobenej hale školy, keď po úvodnom sprievode masiek sa rozpútala veselá zábava a v tanci sa vykrúcali deti spolu so svojimi pani učiteľkami a rodičmi. Všetky masky boli za svoju originalitu odmenené malou odmenou.

Mgr. Lucia Krčmáreková

RECITAČNÁ SÚŤAŽ ČARO SLOVA

Súťaž v prednese – Čaro slova je najstaršia a najprestížnejšia postupová súťaž v oblasti umeleckého prednesu poézie a prózy.

Po triednych kolách sme dňa 13. marca 2018 v našej škole zorganizovali pre žiakov I. a II. stupňa školské kolo uvedenej súťaže.

Na I. stupni prijala naše pozvanie pani Anna Klementová – predsedníčka MO MS, ktorá spolu s Mgr. Ľubou Šimonovou a Mgr. Ingrid Zelmanovou tvorila porotu. Okrem súťažiacich vytvorili slávnostnú atmosféru i žiaci školského klubu, ktorí napäto sledovali a počúvali prednesy svojich kamarátov. Prednesy mali veľmi dobrú úroveň, preto určiť víťazov bolo ťažké. Porota sa zhodla na nasledovnom umiestnení žiakov v školskom kole:

POÉZIA

- 1.miesto: Laura Kondákorová, 4. roč.
- 2.miesto: Sára Kuštárová, 2. roč.
- 3.miesto: Samuel Cuninka, 2. roč.

PRÓZA

- 1.miesto: Tamara Kočíková, 4. roč.
- 2.miesto: Martin Slezák, 3. roč.
- 3.miesto: Viktória Rosineciová, 4. roč.

Za víťazstvo dostali diplma poukážky, za ktoré si môžu zakúpiť knihy podľa vlastného výberu. Súťažiaci, ktorí sa neumiestnili na prvých troch miestach, dostali pochvalný list a netradičnú farebnú pastelku. Víťazky v recitácii poézie a prózy sa zúčastnia okresného kola, ktoré organizuje Galantské osvetové stredisko ako postupovú súťaž za okres Galanta.

Na II. stupni prebiehala súťaž v dvoch kategóriách: v poézii aj v próze súťažili žiaci 5. - 7. roč. a samostatnú kategóriu tvorili žiaci 8.roč. Recitátorov hodnotili Mgr. Lucia Krčmáreková a Mgr. Zuzana Sviteková.

Žiaci nám predstavili nielen tvorbu už známych autorov, ale tiež autorov, ktorí sa do radu spisovateľov priradili len nedávno. Mnohí z nich nás opäť presvedčili, že čarovať možno so slovami nielen pri písaní poézie a prózy, ale slová majú

svoje čaro aj v umeleckom prednese. Porota ocenila najlepších recitátorov a do okresného kola vybrala súťažiaci: prednes poézie Ema Šimonová, 6. roč. prednes prózy Laura Krišková, 5. roč.

Pochváliť treba nielen víťazov, ale aj ostatných žiakov, ktorí sa neboja a s nasadením idú proti svojej tréme. Veríme, že ocenení žiaci sa potešili nielen darčekom, ale hlavne obohacujúcej skúsenosti.

Spoločne - súťažiaci, diváci, porota a krása slova literárnych textov, sme vytvorili slávnostné popoludnie. Krása literárnych textov umožnila recitátorom predviesť svoje recitačné schopnosti a dala vyniknúť čaru a ľubozvučnosti nášho materinského jazyka, na ktorý máme právo byť hrdí.

Mgr. Zdenka Lizáková,
Mgr. Lucia Krčmáreková

ŠKOLSKÉ KOLO OLYMPIÁDY Z ANGLICKÉHO JAZYKA

V tomto školskom roku 2017/2018 si dňa 24.11. 2017 zmerali svoje sily žiaci

2. stupňa, ktorí prejavili záujem zúčastniť sa školského kola olympiády v anglickom jazyku. V súťažných kategóriách **1A** (žiaci 6. -7. ročníka),

1B (žiaci 8.-9. ročníka) a **1C** (žiaci, ktorí strávili v anglicky hovoriacej krajine viac ako 2 mesiace alebo žiaci, ktorých jeden z rodičov je native – speaker alebo inej národnosti s dorozumievacím jazykom AJ) predviedli svoje vedomosti a komunikačné zručnosti z anglického jazyka.

Školské kolo olympiády z anglického jazyka pozostávalo z piatich častí:

1. gramatický a lexikálny test,
2. čítanie s porozumením,
3. počúvanie s porozumením,
4. opis obrázku, 5. rozhovor na určenú tému.

V prvej časti mali angličtinári k dispozícii lexikálny a gramatický test. Druhá časť bola zameraná na čítanie s porozumením. Žiaci si v tretej časti vypočuli anglický text. Po jeho druhom vypočutí plnili súťažiaci úlohy týkajúce sa obsahu textu. Ústna časť olympiády z anglického jazyka pozostávala z konverzácie a z opisu situácie znázornenej na obrázku. Žiaci mohli získať max. 70 bodov (40 b. v testovej časti a 30 b. za ústnu časť školského kola olympiády).

Všetci 12 súťažiaci preukázali veľmi dobré vedomosti z anglického jazyka. Zaslúžia si naše uznanie a pochvalu za ich záujem, čas a ochotu venovať sa učeniu cudzieho jazyka. Aj vďaka nim sa nám podarí naplniť poslanstvo slov významného človeka Nelsona Mandelu, „**Ak sa prihovoríte človeku jazykom, ktorému rozumie, prihovoríte sa jeho hlave. Ak sa mu ale prihovoríte jeho materinským jazykom, prihovoríte sa jeho srdcu.**“

Vyhodnotenie školského kola olympiády v anglickom jazyku:

kat. 1A:

1. miesto: Kuštárová Noemi, 7. ročník, 53 b. – postúpila do okresného kola, získala 2.miesto ☺
2. miesto: Szöllösy Samuel, 7. ročník,
3. miesto: Belková Kristína, 7. ročník, kat. 1. B:

1. miesto: Banášová Katarína, 9. ročník, 62,5 b. – postúpila do okresného kola, stala sa úspešnou riešiteľkou olympiády ☺

2. miesto: Štefunko Martin, 9. ročník,
3. miesto: Szöllösy Jakub, 9. ročník, kat. 1. C

1. miesto: Koška Peter 9. ročník, 63,5 b. -postúpil priamo do krajského kola, stal sa riešiteľom krajského kola olympiády z anglického jazyka ☺

2. miesto: Odunze Emma, 6. ročník, Olympiádu pripravila PK spoločensko-vedných predmetov pod vedením Mgr. Marty Zgančíkovej v spolupráci s Mgr. L. Krčmárekovou a Mgr. I. Zelmanovou. Víťazom srdečne blahozeláme a prajeme veľa úspechov v ďalšom štúdiu cudzích jazykov a taktiež v postupových kolách olympiády v anglickom jazyku.

Mgr. Martina Žgančíková

ŠKOLSKÉ KOLO DEJEPISNEJ OLYMPIÁDY

V tomto školskom roku 2017/2018 si dňa 15.12. 2017 zmerali „svoje sily“ žiaci **9.ročníka**, ktorí prejavili záujem zúčastniť sa školského kola olympiády v dejepise. V súťažnej kategórii **C** predviedli svoje vedomosti zo svetových a národných dejín so zameraním

na 19. a 20. storočie. Po spočítaní bodov sme dostali nasledovné výsledky.

1. miesto – Anna Šimonová
2. miesto – Katarína Banášová
3. miesto – Lukáš Buľvas

Školské kolo dejepisnej olympiády pozostávalo z troch častí:

1. úlohy z príslušného učiva 9. ročníka,
2. úlohy z monotematického celku zamerané na diktatúry v Rusku, Nemecku a Taliansku,
3. úlohy zamerané na regionálne dejiny, históriu našej obce.

Žiaci mohli získať max. 100 bodov (40 b. v prvej časti, 50 b. v monotematickej časti a 10 bodov v časti venovanej regionálnym dejinám) v školskom kole dejepisnej olympiády.

Súťažiaci preukázali veľmi dobré vedomosti z dejepisu. Zaslúžia si naše uznanie a pochvalu za ich záujem, čas a ochotu venovať sa poznávaniu dejín.

Aj vďaka nim sa nám podarí naplniť význam a poslanstvo slov významného rečníka Cícera, ktorý už v dávnych časoch existencie Rímskej ríše tvrdil, že „História je svedectvom času, svetlo pravdy, život pamäti, učiteľka života, zvestovateľka dávnych dôb.“ Zdroj:

<https://citaty.net/citaty-o-historii/>

Žiaci, ktorí sa umiestnili na prvých dvoch miestach, reprezentovali našu školu vo februári 2018 na okresnom kole Dejepisnej olympiády v Galante. Umiestnili sa na krásnom 5. a 6. mieste. Gratulujeme ☺.

Mgr. Martina Žgančíková

JARNÝ ZBER ŠATSTVA PRE DETSKÝ DOMOV SEREĎ

V sobotu, dňa 10. marca 2018, občianske združenie Obec bez hraníc, zrealizovalo už druhú zbierku oblečenia a iných užitočných vecí pre detský domov Sereď. Pre informáciu, detský domov Sereď, aktuálne poskytuje starostlivosť 82 deťom. Medzi nimi sú aj špecializované skupiny detí s duševnými poruchami, opustené deti či rodičom odobraté deti. Detský domov poskytuje samostatné priestory aj pre mládež do 25 rokov, za predpokladu, že študujú alebo pracujú. Na spoločnom stretnutí s riaditeľom detského domovu,

pánom Mgr. Jánom Jankulárom, sa naše združenie dohodlo na dlhodobej spolupráci s ich domovom. Spolupráca sa netýka iba zberu šatstva.

Spolupráca začala na jeseň minulého roku a to prvou zbierkou oblečenia. Neočakávali sme veľa, no, dobré srdcia a ochota občanov dokázala zázraky. Druhý zber oblečenia taktiež nesklamal. Deti mali z vecí obrovskú radosť. Vrecia s oblečením roztvárali ako vianočné darčeky. Jeden z chlapcov si v prvom balíku našiel čiernu koženú bundu, ktorú si hneď obliekol.

Zber šatstva, pokiaľ bude aj naďalej záujem zo strany detského domova, plánuje naše občianske združenie realizovať vždy na jar a v jeseni. I keď už doma dávno nemáte malé deti, stále môžete pomôcť napríklad zakúpením rôznych hygienických či čistiacich potrieb, školských predmetov, obliečok, uterákov a podobne užitočných vecí. Termín ďalšieho zberu sa dozviete prostredníctvom internetu, obecnej nástienky alebo rozhlasu.

*OZ Obec bez hraníc
predsedníčka Jana Hanuliaková*

BEZPEČNOSŤ SENIOROV

Občianske združenie Obec bez hraníc odštartovalo v sobotu 27. januára 2018, v Kultúrnom dome, svoj prvý projekt o bezpečnosti seniorov. Cieľom projektu bolo poučnou a zároveň zábavnou formou poukázať na možné situácie, ktoré vznikajú pre príliš veľkú dôveru seniorov k cudzím osobám. Medzi pozvanými bol aj pán starosta a miestny poslanci. Poskytli sme im priestor zapojiť sa do prednášky a obohatiť náš program skúsenosťami, ktoré nadobudli počas svojej kariéry. Na teraz len ďakujeme za bezplatné poskytnutie priestorov v Kultúrnom dome.

Všetci si dobre uvedomujeme, že najzraniteľnejší voči podvodníkom, špekulantom a „šmejdom“ sú práve oni - seniori. V poslednom čase akoby sa roztrhlo vreco s novými nápadmi týchto podvodníkov. Aby boli čo najpresvedčivejší, začali využívať príbehy fingovaných nešťastí, situácií, kolízií a nehôd rodinných príslušníkov s ich osobou. Zaťahujú do príbehov iné osoby, ktoré údajne majú ležať v nemocnici v kritickom stave vinou ich syna, dcéry či vnuka. Zneužívajú dôveru, paniku, dobré srdce a predovšetkým strach starších ľudí. Svojím dôveryhodným vystupovaním a láskavým spôsob vyjadrovania sa, vyvolávajú pocit

zodpovednosti za škodu, ktorá im vznikla a za ktorú požadujú okamžitú náhradu. V tomto prvotnom šoku a strachu sa, najmä staršie osoby, snažia situáciu čo najrýchlejšie vyriešiť poskytnutím hotovosti.

Účasťou stretnutia bolo aj predstavenie novej koordinátorky pre seniorov. Tejto úlohy sa veľmi ochotne zhostila pani Janka Banášová. Jej úlohou je zamerať sa na potreby a túžby seniorov v našej obci. Čiže v skutočnosti ide o akúsi obnovu klubu dôchodcov, ktorý sa bude sústreďovať na to, čo naši dôchodcovia potrebujú a čomu by sa radi venovali. Spoločnými silami sa napokon budeme snažiť vyjsť im v ústrety.

Na prednáške sme sa venovali aj bezpečnosti na ceste v obci a aj mimo nej. O povinnostiach chodcov, cyklistov či šoférov. O nepodceňovaní rôznych situácií, ktoré sa dejú aj v našej obci najmä na križovatke v blízkosti kostola. Premietli sme si pár filmových ukážok z policajnej zbierky a ponúkli seniorom niekoľko kvízových otázok zameraných na rôzne situácie, s ktorými sa môžeme, žiaľ, stretnúť všetci. Vysvetlili sme si ako konať v podobnej situácii a prečo. Na záver občianske združenie Obec bez hraníc rozdalo seniorom reflexné pásky

a v príjemnom duchu sme sa rozišli domov.

Týmto to ale nekončí. Aj v budúcnosti

občianske združenie Obec bez hraníc, plánuje pre vás ďalšie semináre a prednášky na túto tému. Veríme, že budete aj vy ich súčasťou.

*OZ Obec bez hraníc
predsedníčka Jana Hanuliaková*

DIVADELNÁ HRA – ZASTÁVKA

V nedeľu 28. januára si prišlo, do kultúrneho domu, pozrieť približne 70 ľudí, divadelnú scénku Cíferského ochotníckeho divadla pod názvom "Zastávka". Vystúpenie bolo časovo a programovo prispôbené najmä mladším divákovi, ktorí ocenili nie len samo predstavenie, ale aj drobné občerstvenie od vystupujúcich.

Divadelná scénka nás presvedčila, že vlakové spojenie Abrahám – Cífer by neboli práve ideálnym riešením pre našu obec, ale aspoň sme sa dobre pobavili.

*Komisia pre deti a mládež
predsedníčka Jana Hanuliaková*

OBČIANSKE ZDRUŽENIE OBEC BEZ HRANÍC

Rada by som vám touto cestou predstavila naše novovzniknuté občianske združenie Obec bez hraníc. Cieľom občianskeho združenia je spájať ľudí, ktorí medzi sebou zdieľajú spoločné hodnoty, názory a idey za účelom budovania silnej komunity občanov, ktorí sa zaujímajú jeden o druhého, sú občiansky aktívni, záleží im na svojom okolí a pomáhajú si pri tvorbe

harmonickkej spoločnosti založenej na princípoch pokroku a ľudského dobra. Naša činnosť má za cieľ rozvíjať najmä dobrovoľnícke aktivity, organizovať kultúrno-spoločenské podujatia a participovať na vzdelávacej a osvetovej činnosti.

V minulom roku sme organizovali Kvíz pre seniorov a teraz nás čaká Slobodné fórum pre občanov. Pomáhame aj pri propagácii a informovaní prostredníctvom stránky Abrahámčan www.abrahamske.sk

hamcan.sk. Na stránke nájdete rôzne informácie o akciách v našej obci i okolí, zaujímavé články, blogy a mnoho iného.

Pomôcť nám môžete aj finančne na číslo účtu SK88 8330 0000 0028 0134 7839. Viac informácií o občianskom združení nájdete na web stránke

www.obecbezhranic.sk

Ďakujeme a tešíme sa, že budeme môcť pre vás organizovať zaujímavé podujatia ☺ a informovať vás o tom, čo je dôležité pre našu samosprávu.

*Jana Hanuliaková
predsedníčka OZ Obec bez hraníc*

KYNOLOGICKÝ KLUB ABRAHÁM

Zima sa pomaly končí a pomaly sa k nám chystá jar... My sme však nezháľali ani v studenom počasí a trénovali a trénovali. Blíži sa sezóna pretekov, výstav, skúšok...Dve naše členky – Dáška a Monika sa chystajú na prvý kvalifikačný pretek podľa medzinárodného skúšobného poriadku IPO, ktorý sa koná na futbalovom ihrisku v Pohraniciach pri Nitre, v dňoch 6.–8.4.2018, o postup na Majstrovstvá sveta. Zároveň sú to Majstrovstvá SR, takže obom budeme veľmi držať palce, aby im to vyšlo.

21.4.2018 je kvalifikačný pretek BVK pre oblasť východ v Bardejove, ne ktorý sa pripravuje Timo. Potom sa chce pripraviť aj na pretek pre stred v Lučenci v máji a na posledný u nás, pre západ v Abraháme, dňa 9.6.2018. Predtým ešte organizujeme Nočný pretek, dňa 19.5.2018, na oba Vás všetkých srdečne pozývame.

Teraz ešte k trošku smutnejšej téme. V poslednom období sa veľmi narastá počet vyhodených aj týraných psov. Pes a ani žiadne zviera nie je viac ako človek, ale napriek tomu si žiadne zviera nezaslúži bezohľadné a kruté správanie. Nerozmýšľajú tak ako človek, ale rozmýšľajú a cítia radosť, smútok, bolesť, hlad i smäd, vedia rozoznať naše

emócie. Viem, že ľudia riešia závažnejšie problémy ako zvieratá, no myslím si, že toto je dosť dôležité aj vo vzťahu k ľuďom... Veď ak niekto dokáže týrať zviera, dlhodobo mu nedávať jesť či piť, biť ho tak, že mu spôsobí závažné poranenia, držať ho v stiesnených podmienkach, špine bez minimálnej hygieny, aký vzťah má takýto človek k ľuďom a sám k sebe? Zviera samotné nemá možnosť sa veľmi brániť a je nútené sa prispôbiť podmienkam. Je na človeku, aby mu aspoň základné životné podmienky vytvoril, a to zviera sa mu odmení. Sliedka znesie zdravé vajce, králiky či kačky dajú zdravé mäso, koza či krava chutné mlieko, mačka chytí myš, pes postráži dom... Žiadne zviera a ani človek sa nenarodí ako zlé, do veľkej miery formuje povahu

prostredie a výchova.

Sú od nás úplne závislé, a tým, že sme si ich vzali domov, prebrali sme za ne zodpovednosť. Chováme ich v kliebkach, stajniach, voliérach, kotercoch...

Určite sa však budú cítiť lepšie aj v obmedzených podmienkach, ak majú čo zrať, piť, majú čisto a majú možnosť byť v spoločnosti rovnakých zvierat, alebo človeka. Stačí milé slovo, pohladkanie, hra...

Nech ich chováme na čokoľvek, chovajme ich v dobrých podmienkach a majme k nim kladný vzťah... Ako aj k sebe navzájom a k sebe samým...

Eva Kollárová

Členovia kynologického klubu

Abrahám Vás pozývajú na

NOČNÝ PRETEK

podľa BH-VT, IPO 1 a SVV 1 bez stôp

Termín: sobota 19.5.2018

Miesto: futbalové ihrisko Abrahám

Rozhodca: Vojtech Hübsch

Figurant: bude delegovaný dodatočne

Program:

19.00 – 19.45 h príjem psov, losovanie štartovných čísiel

20.00 h začiatok poslušnosti BH-VT

Zvyšok preteku bude prebiehať podľa počtu prihlásených.

Príďte sa pozrieť na súhrn človeka a

psa, pozrieť si pekné výkony, povzbudiť pretekárov a zabaviť sa. O občerstvenie a dobrú náladu bude postarané...

Počasie sa pokúsime objednať tiež.

ČINNOST HASIČOV V NOVOM ROKU 2018

V sobotu 3. februára sme s folklórnym súborom Jatelinka pochovávali basu. Po úvodnom sprievode bol pre ľudí v kultúrnom dome pripravený program. Okrem programu boli nachystané zabíjačkové špeciality a posedenie pre návštevníkov. Touto cestou sa chceme poďakovať členom FS Jatelinka, kultúrnej komisii a každému, kto prispel do tejto skvelej akcie. Aj tento rok sme pre Vás pripravili prehľad čerpania obecného rozpočtu a štátnych dotácií. Robíme tak

každý rok s cieľom zvýšenia informovanosti medzi občanmi. Každý má právo vedieť, na čo míňame verejné financie a dotácie. Obec nám v minulom roku poskytla 2280 €, z tejto sumy sa uhradili najmä zálohy za elektrickú energiu v zbrojnici (618 €), PHM (398 €), poisťky (auto + zbrojnica – 115 €) a vodičské oprávnenie C na hasičské auto (930 €). Okrem toho sme dostali dotáciu od Pustých Úľan (850 €), VÚC (400 € - Železný hasič) a Ministerstva vnútra (3000 €). Tie sa po pripočítaní k rozpočtu využili na ďalšie účely, napr. na nočnú súťaž (823€), zásahovú činnosť a servis techniky (3001 €). V posledných rokoch sa snažíme obmieňať vychádzkové uniformy (aspoň dve za rok – cca 450 €), v minulom roku sme investovali aj do 20. výročia DHZ (plakety) a branného preteku (spolu vyše 300 €). Mimo toho bolo z obecného rozpočtu vyčlenených 2000 € na projekt hasičskej garáže, ktorý sme podávali do výzvy ešte v lete, jeho cena bola nakoniec 1800 €. Presný rozpis čerpania rozpočtu a dotácií v roku

2017 nájdete na našej webovej stránke. V sobotu 17. februára zorganizoval hasičský zbor v kultúrnom dome výročnú členskú schôdzu. Za prítomnosti viacerých hostí zbor zhodnotil svoju činnosť a prijal plán hlavných úloh na rok 2018. Okrem toho sa uskutočnila voľba výboru a návrhu novej zástavy. Zároveň bol stanovený termín nočnej súťaže Železný hasič, ktorý sa uskutoční 9. júna v sobotu večer na ihrisku v Abraháme. Ďakujeme hosťom, že prijali naše po-

zvanie a strávili s nami príjemný večer. V stredu 7. marca sme od pani reštaurátorky Ivety Krist prevzali zreštaurovanú historickú zástavu nášho zboru. Historická zástava od jej nájdania roku 1998 prešla už jednou opravou, a to roku 2003. V tom čase ešte neboli také presné a detailné postupy reštaurovania. Dnes sa reštaurovanie musí riadiť platnými nariadeniami komorou reštaurátorov,

inak by každá kultúrna pamiatka stratila svoju historickú hodnotu. Pri tejto príležitosti nám bola okrem zástavy odozvaná dokumentácia, ktorá približuje túto presnú a neľahkú prácu v konkrétnych bodoch. Celková cena reštaurovania bola podľa zverejnenej zmluvy 810 €, túto sumu uhradila obec z rozpočtu pre obnovu kultúrnych pamiatok. Zástava prešla kompletným rozobratím, vyčistením, odstránili sa predchádzajúce nevhodné zásahy (maľované písmo pri sv. Floriánovi a farbenie podkladu), na záver sa znovu zošila dokopy a spevnila. Olejomaľba sa kvôli vysokej cene neopravovala (cca 2000 €). Zástava sa po týchto úpravách už nemôže používať, jedine ako pamiatka, aby vydržala čo najdlhšie. Časom ju plánujeme umiestniť do obecného múzea a pripraviť ju na vy-stavenie pre každého návštevníka. Už onedlho bude nahradená novou zástavou DHZ. V pondelok 12. marca pribudli na oficiálnej stránke obce (www.abraham.sk) nové informácie o DHZ Abrahám, ktoré nájdete v položke organizácie. Nájdete tu kontakty na hasičov v prípade mimoriadnej udalosti, členskú základňu, rozsiahlu fotogalériu z rokov 1997 – 2017, odkazy a stručné informácie o technike. Okrem toho máte možnosť nahliadnuť do histórie nášho zboru pred rokom 1997 a po roku 1997 (bude dokončená v priebehu marca). Uvedený článok si môžete prezrieť aj na www.abraham.sk)

*Róbert Hričo
predseda DHZ Abrahám*

DOMOVÝ ODPAD

V týchto dňoch dostávajú do svojich schránok obyvatelia našej obce a majitelia nehnuteľností rozhodnutia o miestnom poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad. Poplatok platí poplatník – obyvateľ ktorý má v obci trvalý pobyt, prechodný pobyt, alebo je majiteľom nehnuteľnosti. Poplatok za komunálny odpad je vyrubovaný podľa všeobecne záväzného nariadenia obce Abrahám č. 4 z roku 2017. Výška poplatku je stanovená na sumu 20 € na obyvateľa a rok. Je možné aj zníženie poplatku, prípadne odpustenie poplatku podľa paragrafu 5 spomínaného VZN. Iné ustanovenia sa obyvateľov priamo týkajú v menšej miere a sú určené podnikateľom či právnickým osobám. Výška poplatku je stanovená na jednu nádobu pre 4 osoby.

V obci sa za rok vyprodukuje stovky ton odpadu a iba zlomok z toho sú odpady triedené, ktoré sa dajú ďalej spracovať, a tak sú vlastne druhotnými surovinami. Vyseparovať čo najviac odpadu je veľmi dôležité a bolo by potrebné motivovať obyvateľov, aby viac separovali. Terajší zberný dvor na separovaný odpad v obci máme už viac ako 14 rokov a nastal čas na nový zberný dvor, v ktorom by sa separovali odpady vo väčšom množstve, zároveň by mal vhodnejšie umiestnenie. S terajším umiestnením zberného dvora sa počítalo iba dočasne, pre nový zberný dvor je pripravený pozemok smerom vpravo za kanálom smerom na Hoste. Obec po rozhodnutí väčšiny poslancov prenajala tento pozemok, kde má byť nový zberný dvor súkromnej firme

na desať rokov. Nepokladal som takéto rozhodnutie za správne. Zodpovednosť za odpady vyprodukované v obci ostáva stále na samotnej obci, súkromnému podnikateľovi ide v prvom rade o zisk z tejto činnosti. Hlasoval som proti prenájom súkromnej firme.

Pred istým časom som prepočítal nákladovú a príjmovú zložku ceny vody v obci a tentoraz som prepočítal cenu za komunálny odpad, či je poplatok primeraný alebo nie. Spomeniem prípad, keď istá viacčlenná rodina platila celkovo 40 eur za rok a po zmene zavedením dnešného poplatku 20 € platí 160 €. To si dovoľím hodnotiť ako necitlivý prístup k týmto obyvateľom. Ako to je vlastne s financiami, a to za príjem od poplatníkov, obyvateľov a na druhej strane obcou ako príjmom poplatkov za domové odpady. Aby boli takéto výpočty presnejšie, zrátal som príjmy za roky 2014, keď boli vo výške 25 000 €, roku 2015 vo výške 25 740 €, roku 2016 vo výške 25 852 €, roku 2017 boli vo výške 26 179 €. Spolu za tieto roky obec vybrala na dani za odpady 102 771 €. Treba spomenúť aj rok, v ktorom sa vyberal poplatok dvakrát za jeden rok, a to v dovtedajšej pôvodnej výške, keď sa do roku 2011 vyberalo priemerne 9900 € ročne. Dovtedy sa zber odpadov považoval za istú pre obec neziskovú službu, ktorú obec dotovala. Zvýšenie zaťaženia obyvateľov za odpady, teda zvýšenie poplatkov nastalo viac ako o 150 %. Na druhej strane aké náklady mala obec pri nakladaní s domovým a iným odpadom za štyri roky. Roku 2014 boli celkové

výdavky obce 16 270 €, roku 2015 boli výdavky 20 252 €, roku 2016 boli výdavky 20 963 €, roku 2017 boli výdavky 20 497 €. Výdavky sú očistené od nákladov na kúpu smetných nádob a nálepiek na smetné nádoby. Tieto výdavky sa vrátia ich predajom, a teda budú vykompenzované v príjmoch z predaja. Spolu boli výdavky obce za uvedené štyri roky 77 982 €. Vo výdavkoch sú všetky výdavky, teda zberný dvor, kontajnery, za zber smetných nádob a iné výdavky, teda všetko. Spomínam a zdôrazňujem to preto, lebo pred časom bol výpočet výdavkov a príjmov za dodávku vody obyvateľom spochybňovaný a nakoniec finančná komisia môj výpočet za vodu potvrdila vo svojej správe a za rok 2017 bola obec v pluse 14 185 €. Príjem obce za odpady bol 102 771 €, výdavky boli 77 982 €. Teda obec je na komunálnom odpade v pluse 24 789 € za ostatné štyri roky, a to podľa informácií použitých z rozpočtov pre uvedené štyri roky. V oblasti odpadového hospodárstva je v obci čo zlepšovať.

Vyseparuje sa veľmi málo odpadu. Náklady za odpady budú do budúcnosti stúpať. Výstavba a prevádzkovanie nového zberného dvora je rozhodnutím poslancov zverená na desať rokov súkromnej firme, ktorá má na základe zmluvy dvor vybudovať a skolaudovať do 1. augusta 2018. Tento termín sa rýchlo blíži a čas ukáže, či to bolo rozhodnutie správne, alebo nesprávne.

M. Vrbovský
poslanec OZ

STANOVISKO STAROSTU K ČLÁNKU O ODPADOCH

Po voľbách roku 2010 a po mojom nástupe za starostu obce roku 2011 mala naša obec nižšie príjmy z podielových daní od štátu o viac ako 100 tisíc eur za rok. Začiatok bol taký nepríjemný, že v tej dobe chýbali peniaze na výplaty pre zamestnancov úradu aj materskej školy. Bolo to spôsobené de fakto prázdnu pokladňou a rozhodnutím vtedajšej vlády znížiť percentuálne príjmy obcí z podielových daní výrazným spôsobom, s odvolaním sa na ekonomickú krízu. Slušné to peniaze, za ktoré, keby sme ich mali, sa mohli postaviť v tej

dobe a vtedajších podmienkach aj dva jednoduché zberné dvory a každý ďalší rok napríklad nové chodníky v uliciach. No kým boli peniaze, dovtedy sa tak nespripravilo. O poplatkoch za smeti, o tom v akých stratách bola obec v predchádzajúcich rokoch, sa už písalo. Tiež sa písalo a hovorilo o tom, že dovtedajší poplatok za smeti sa vyberal v rozpore so zákonom o odpadoch. Poplatky, hoci to bolo neprípustné, sa vyberali rok po zadu. Znamená to, že obec najprv zaplatila, a potom rok čakala, či dostane na

späť aspoň časť peňazí. O tomto probléme predchádzajúci starosta vedel, pretože mi to sám hovoril, a sťažoval sa, že mu zastupiteľstvo úpravu schváliť nechcelo. To, že sme našli odvahu zosúladiť platby podľa zákona a dať to celé na poriadok, je dobré a správne. V § 78 ods. 1 písm. b zákona o odpadoch je v súčasnosti uvedený najnižší poplatok vo výške 0,0066 eura za osobu a kalendárny deň. Rok má 365 dní, tak si jednoducho vyrátate, či má obec „necitlivý prístup“, ako uvádza p. Vrbovský. V § 79 ods. 2 uvedeného zákona je dané, že

obec určuje poplatok za zdaňovacie obdobie ako súčin sadzby poplatku a kalendárnych dní v zdaňovacom období, počas ktorých poplatník má, alebo bude mať trvalý pobyt, alebo prechodný pobyt, alebo počas ktorých nehnuteľnosť využíva, alebo je oprávnený ju užívať. Nemáme a ani nikdy predtým nebol v obci zavedený množstevný zber. V obciach, v ktorých je takýto zber zavedený, končí veľké množstvo odpadu na konci dediny. Zvláštny systém vyberania poplatkov, ktorý do úpravy VZN platil, bol nielen v rozpore so zákonom, ale ani nie príliš korektné zohľadňoval platby za produkciu odpadu. Nastavený bol tak, že viacčlenné domácnosti platili menej ako menejčlenné na jednu osobu. Respektíve, čím viac ľudí bývalo a produkovalo odpady v jednom dome, tým menej zaplatili (ako keby aj menej od-

padu vyprodukovali). Najvyššie poplatky potom platili samostatne žijúce osoby, alebo dvojčlenné domácnosti, ktorých je tu najviac, a to dôchodcovia, vdovci či vdovy (ako keby produkovali viac odpadu ako iní, aktívne zarábajúci). Príjmy z podielových daní ani za uplynulý rok nedosiahli ešte výšky z rokov do 2010 za pôsobnosti p. Vrbovského. Od roku 2011 bolo treba hľadať spôsoby, ako znižovať náklady, a to hlavne mzdové aj pri vode, aj pri smetiach. Dennodenné čistenie obce ide na vrub údržbára a časť nákladov na štát, ktorý platí nezamestnaných cez hmotnú núdzu, čo využívame a podpisujeme takto zmluvu s úradom práce. No, akí sú to niektorí zdatní pracovníci, viete posúdiť aj sami. Ak nemáme nikoho a je to potrebné, chodí zbierať smeti a čistiť dedinu v pohode aj starosta. Na prevádzku čerpacej stanice tiež neplatíme žiadneho

človeka, lebo aj údržbár aj ja sme spravili štátne skúšky na prevádzku čerpacej stanice, aby sme nemuseli platiť ďalšieho zamestnanca. K zbernému dvoru môžem uviesť toľko. Ak nemáme teraz zbytočné peniaze (sme stredne malá obec bez príjmov od firiem, aké sú vo väčších obciach či mestách), na takúto investíciu je oveľa výhodnejšie, ak zberný dvor vybuduje a bude znášať náklady firma než obec. Navyše obec za prenájom získava príjem, ktorý môže použiť pre potreby obce. Ak by sme mali rešpektovať návrhy p. Vrbovského, tak zrejme tak, ako navrhol v uplynulom roku, by sme už teraz platili vyššie dane. Našťastie väčšia časť zastupiteľstva s takýmto podnetnými návrhmi nesúhlasí. Na záver to bude skôr o otázke, o čo sa snaží a čo chce u ľudí dosiahnuť p. Vrbovský...?

OČAMI POSLANCA

V minulom čísle abrahámskych novín som písal o viacerých témach, žiaľ článok nebol uverejnený. Napríklad vodovod, do ktorého starostlivosti ide značná časť financií v posledných rokoch. Dotkol som sa ošetrovania zelene v obci, čo sa prejavilo v rozpočte. Zároveň som vyjadril svoj názor na pílennosť stromov v obci, spomenul som aj príčinu zlej situácie stromov na Družstevnej ulici. Vyjadril som moju podporu na zmenu územného plánu s výstavbou domov za školskou bytovkou, názor na ukradnuté kamery, pribúdajúce výtržnosti, spoluprácu s obcou Balatonederics a funkciu komisie pre ochranu verejného záujmu. Úprimne som napísal dôvod, prečo nechodím na akcie určitých poslancov a znova ho zopakujem. Stačí mi, keď sa stretneme na OZ, po ňom si nemáme čo povedať. Máme veľmi rozdielne názory na niektoré témy. Povedali sme si za tie tri roky všeličo, nielen na seba, a takto zanikla celkovo spolupráca. Každý sa preto venuje svojej činnosti a občas si vymeníme zopár odkazov cez médiá. Toľko k minulému článku. V tomto roku som sa ako člen komisie pre ochranu verejného záujmu zúčastnil na skontrolovaní majetkových priznaní starostu obce. Zo záveru komisie vyply-

nulo, že sa nenašli žiadne veľké nedostatky alebo pochybenia v dodržiavaní zákona. Starosta si túto povinnosť riadne plní od roku 2010. Drobné nedostatky sme si vyžiadali doplniť do tohtoročného majetkového priznania. Kontrola prebehne ešte raz a budú sa kontrolovať rovnako majetkové priznania hlavnej kontrolórky obce. Na zastupiteľstve vo februári sme riešili viac vecí. Venovali sme sa čerpaniu rozpočtu za minulý rok, rozoberali sme výdavky, príjmy a ich zlepšenie. Zmenou prejde poplatok za vodovodné prípojky, sú rozpracované viaceré projekty. Projekt kanalizácie bol úspešne podaný a vo verejnom obstarávaní nás zastupuje firma EkoAuris, s.r.o. Projekt zberného dvora prešiel úspešne kontrolou, ak všetko pôjde podľa plánu príprava pozemku sa začne v mesiacoch apríl/máj. Projekt Materskej školy sa omeškala kvôli premršteným cenám od firiem vo verejnom obstarávaní. Posúva sa až do doby, kým sa vyjedná reálna cena, ktorú budeme môcť zaplatiť tak, ako bolo uvedené v rozpočte projektu. Opäť sme sa venovali verejnému osvetleniu, no podľa mňa zástupcovia firiem mohli lepšie zvládnuť svoju prezentáciu. Výmenu verejného osvetlenia podporujem, máme ulice, kde sú veľké nedostatky, nehovoriac o rastúcej spotrebe

energie a ceny za opravu osvetlenia. Preberali sme rôzne možnosti – formou koncesnej zmluvy, na splátky, alebo postupnú výmenu. Mne osobne sa najviac pozdáva postupná výmena formou splátok tak, aby to nezaťažilo obecný rozpočet. Niektoré názory ktoré padli na tému verejného osvetlenia na zastupiteľstve, považujem za scestné a vytrhnuté z kontextu, ale už som si zvykol na podobné reakcie. K tejto téme budeme mať ešte zvlášť pracovné stretnutie. Na poslednom neplánovanom zastupiteľstve sme rozoberali projekt osvetlenia prechodu pre chodcov pri ZŠ (došlo tu už k mnohým kolíziám). Keďže uznesenie o spolufinancovaní potrebné pre zapojenie sa do projektu muselo byť platné a odoslané do určitého dátumu, bolo zvolané neplánované zastupiteľstvo. Z hľadiska projektu hasičskej garáže v zbernom dvore sme v prvej výzve neuspeli. Ukončenie druhej výzvy je plánované na začiatok apríla, v súčasnosti sa dopĺňa dokumentácia projektu. Keďže murovaná garáž bola nacenená na 64 000 € a v rozpočte sa počíta len so sumou 33 000 € (3000 € spolufinancovanie obce), obecné zastupiteľstvo zvažilo podanie projektu montovanej stavby, kde by táto suma postačovala na vybudovanie.

K projektu sa schválilo rovnaké uznesenie o spolufinancovaní ako minulý rok, len s aktuálnym dátumom. Pozývam na OZ hlavne mladých ľudí so záujmom o veci verejné, nech pristupujú zodpovednejšie k obci, v ktorej žijú. Čaká nás posledný rok, v ktorom sa budeme snažiť dokončiť posledné projekty, chcel by som sa poďakovať ľuďom za podporu pri ich riešení a naplňaní.

Róbert Hričo
poslanec OZ

Pretože sa autor odvoláva v texte na článok neuverejnený v decembrovom čísle AN, z dôvodu spojitosti s jednotlivými textami, uverejňujeme jeho časť.

Text je krátky

Priblížil sa nám koniec roka a na poslednom zastupiteľstve, na ktorom som sa zúčastnil, sme preberali rozpočet obce na rok 2018. Prioritou z hľadiska

financií sa stala škôlka a jej rozšírenie, venovali sme sa aj chodu obce a projektom jednotlivých organizácií. Veľmi pozitívne vnímam starostlivosť o obecnú vodu, do ktorej sa každoročne investujú nemalé sumy. Premenou prechádza čerpacia stanica a vodomery. V tomto roku bolo mimoriadne dôležité čistenie nádrží na vodu. Mnoho ľudí si neuvedomuje, akú máme výhodu s vlastným zdrojom kvalitnej vody. Zastupiteľstvo schválilo aj peniaze na rekonštrukciu zelene na družstevnej ulici. Pri dnešných zákonoch sa nedá vyrúbať všetky stromy, rovnaký problém je na ceste do Pustých Úľan. Povolenie sa dáva vždy na určitý počet. Z pohľadu hasiča považujem súčasné ošetrovanie stromov v obci za profesionálne, pretože každoročne pribúda veterných smrští, pri ktorých zasahujeme. Nikomu neprajem, aby mu na jeho majetku pristál nečakaný drahý darček. Na OZ odznel návrh na zmenu územného plánu v súvislosti s výstavbou domov a bytových jednotiek za školskou bytovkou. Tento návrh budem

podporovať, pretože naša obec potrebuje nových ľudí, nové miesta pre život mladých rodín. Umožní to obci viac naplniť svoj potenciál. Z hľadiska ukradnutých kamier za ihriskom veľkou mierou k tomu prispelo nedostatočné uchytanie stĺpa. Nečudujem sa celej veci, pretože tento rok výtržnosť pribudlo viac než dosť (možno cielene). Ale zas na druhej strane, čo si ľudia zničia, to budú mať (od zastávok, verejných priestranstiev a WC, ihrisko, až po kamery). Po úvahách a vzájomnej dohode bola podpísaná zmluva o cezhraničnej spolupráci s obcou Balatonederics. Uvidíme po roku a spoločných akciách, nakoľko mala táto spolupráca zmysel. Počas roka som bol navrhnutý a zvolený do komisie pre ochranu verejného záujmu. Táto komisia mala v obci pôsobiť od roku 2004, keď začal platiť zákon o ochrane verejného záujmu.

Róbert Hričo
poslanec OZ

POĽOVNÍCKE ZDRUŽENIE DUDVÁH V ABRAHÁME

Pol'ovnícky rok 2017 v Pol'ovníckom združení „Dudváh“

Každoročne sa poľovníci stretávajú v slávnostnom ustrojení na Výročnej členskej schôdzi v poľovníckej chate, aby bilancovali uplynulý rok, uzavreli hospodárenie a prijali plán na nastávajúce nové obdobie. Zdalo by sa, že tieto správy na seba úzko nadväzujú, dokonca, že sa opakujú. Z roka na rok sa to naozaj tak môže zdať, ale hlavná problematika, poľovnícky život, ekonomika a mnohé prvky tejto už takmer 50-ročnej kontinuity poľovníckej činnosti sa nemenia, správy sú rovnaké, ale nie je to tak. Mení sa život, mení sa príroda a revír, mení sa zloženie poľovnej zveri a postupne sa obmieňajú aj poľovníci...

Najskôr k aktuálnemu stavu. Predseda poľovníckeho združenia pán Milan Banáš podrobne informoval na schôdzi

o činnosti PZ za celý uplynulý rok. Konštatoval splnenie plánu činnosti a poďakoval všetkým členom za ich podiel na dosiahnutých výsledkoch. Vyslovil presvedčenie, že napriek sťaženým podmienkam sa rovnako podarí naplniť aj rok 2018. Pretrvávajú nízke stavy najmä drobnej zveri – bažantov a zajaca poľného, jarabica a králik sa už úplne vytratil, zdá sa, že definitívne. Možno ešte spomenúť kačicu divú, ale jej prítomnosť v revíri závisí od stavu spodnej vody v takých prírodných lokalitách, ako sú Šárdy či Tony. Práve tu hľadá kačica vhodné podmienky pre hniezdenie a vychovanie mláďat. Ak taká situácia vplyvom počasia nenastane, v revíri sa objavia len zimné tzv. severské kačice, ktoré však nebývajú predmetom výraznejšej poľovníckej aktivity.

Z činnosti PZ sa vytráca odchyt zajaca, úplne sa vytratil odchyt bažantov, či jarabíc. Odchyt vždy predstavoval hlavný zdroj pre činnosť a „prežitie“ PZ v danom roku. Bez týchto zdrojov vznikla v podstate krízová situácia,

ktorá vedie k tomu, že poľovníci sa skladajú zo svojich prostriedkov na činnosť PZ. Ekonomika je stále dôležitejšia nielen v spoločnosti a v živote rodín, ale aj v záujmových a spoločenských organizáciách. Bez príjmov to jednoducho nejde. Poľovníci sa sústreďujú na ďalšie aktivity – vítame možnosť spolupráce s Obecnými úradmi v Abraháme, ale aj Hoste a Malej Mači pri zabezpečovaní kultúrnych akcií, zapájame sa do akcií organizovaných rôznymi spoločenskými organizáciami, poskytujeme nielen priestor, posedenie, ale aj program pre deti. Treba povedať, že tieto akcie sú akýmisi otvorenými dverami – pozvánkou – do prostredia poľovníkov a sme radi, že mnoho návštevníkov veľmi pozitívne ocenilo našu snahu predstaviť im a ich deťom prácu poľovníkov. Veľmi zaujímavou akciou je poľovačka sokoliarov s rôznymi dravcami (orol, sokol, jastrab; prenájom časti revíru sokoliarom). Určité možnosti sú aj vo využití strelnice, nielen na súťaže poľovníkov a strelcov z okolia, ale pri rôznych sviatkoch aj pre záujemcov z radov laických návštevníkov. Napriek týmto aktivitám príjem nepokrýva celoročné náklady PZ

a aj tento rok členská schôdza schválila príspevok každého člena PZ na činnosť.

Návrat k „starým dobrým časom“ viacerí poľovníci vidíme v úprave životného prostredia. Aj predseda PZ preto veľmi podrobne hovoril o stave životného prostredia v našom revíri. Konštatoval, že životné prostredie sa stále mení, a to k horšiemu. Ubúda stromov, zalesnené plochy sa zmenšujú, prírodné toky vody kvôli úpravám brehov prestávajú byť vhodným zdrojom vody pre zver (strmé brehy nedovoľujú prístup k vode pre malé bažanty, zajace, dokonca ani srnčiu zver). Zlepšila sa situácia z hľadiska zakladania nelegálnych skládok smetí v re-víri. Je to aj zásluhou poľovníkov, ktorí upozorňujú na takúto aktivitu a ktorí viaceré skládky v rámci brigád odstránili. Vyzval všetkých členov na zvýšenú aktivitu v oblasti ochrany životného prostredia a prostredníctvom tohto článku aj všetkých občanov na zvýšené úsilie udržať si čistú prírodu a vody v okolí obce.

V závere pripomenul aj poslednú rozlúčku s naším dlhoročným členom pánom Severínom Kráľovičom v Hoste. Poľovníci sa s ním dôstojne rozlúčili tak, že mu pripravili poľovnícku rozlúčku s rozlúčkovým príhovorom s poďakovaním za celoživotnú prácu pre PZ a prírodu, poľovníckou čestnou strážou a účasťou v slávnostných uniformách s poslednou salvou. Česť jeho pamiatke!

Veľmi zaujímavý bol príhovor pána Jána Loveckého, poľovného hospodára PZ. Poľovný hospodár v úvode poďakoval všetkým členom za aktívnu prácu

počas poľovného roka. Podrobne oboznámil VČS s plánom poľovníckeho hospodárenia – plnením plánu chovu bažantov, zajaca poľného a srnčej zveri. Poľovačky na bažantov potvrdili skromné očakávania. Lepšie sa ukazovali stavy zajaca poľného, napriek tomu poľovačka viac pripomínala sčítanie zveri ako klasickú poľovku. Veľkým pozitívom poľovačiek bol zvýšený odlov líšky, najmä v oblastiach, kde sa snažíme podporiť stavy drobnej zveri. Splnil sa aj plán odlovu srnčej zveri. Veľkým pozitívom je skutočnosť, že máme srnčiu zver vo veľmi dobrej zdravotnej kondícii. Len v jednom prípade sa zistila strečkovitosť u srny, nenašli sa žiadne nádorové ochorenia, ktoré v minulosti bývali časté. Hospodár ocenil aplikáciu odporučených liekov srnčej zveri, ale aj zajacom. Hovoril o možnostiach podporiť stavy zajaca poľného preliečením v letnom období. Treba využiť skúsenosti z iných PZ a tejto otázke bude potrebné venovať pozornosť. Pri odstrele srnčej zveri bol dodržaný plán, veková štruktúra zveri. Stále máme prípady kolízie srnčej zveri s osobnými autami. Je to naozaj zložitá situácia nielen pre srnčiu zver, ktorá pri kolízii spravidla uhynie, ale môže to byť závažným ohrozením aj pre posádku auta! Osobitnú pozornosť venoval tlmeniu škodnej zveri. V tejto situácii treba informovať verejnosť, že nový zákon o čipovaní psov sčasti rieši aj problém poľovníkov, ktorí by mali túlavého psa v revíri odchytiť alebo odstreliť ako škodnú. Netreba písať, že pre väčšinu poľovníkov je pes priateľom. Poľovníci vítajú, že prakticky už nebudú „túlavé psy“, ale len zatúlané, ktoré utiekli majiteľovi z ohrady. Poľovníci tak budú iba informovať pracovníkov útulkov o takomto psovi v revíri, pracovníci útulku psa odchytiť a podľa čipu presne zistia, komu patrí, aby mu ho mohli vrátiť. Treba však poznamenať, že odchytenie zatúlaného psa je pomerne drahé (asi 500 eur), ktoré bude musieť majiteľ zaplatiť. Informujeme o tom preto, aby si majitelia psov toto uvedomili a dostatočne opravili ohrady dvora či záhrady, aby sa ich pes nedostal do polí. Mačka zatiaľ povinnému čipovaniu nepodlieha, stále platí, že vo vzdialenosti 200 m od plotu najbližšieho obydľia sa stáva túlavou mačkou...

V závere poľovný hospodár zhodnotil uplynulé obdobie ako priemerné. Je nevyhnutné sa naďalej cielene venovať ochrane poľovnej zveri, ochranárskym aktivitám a rozvíjať ekologické

snahy. Toto zimné obdobie bolo mimoriadnym aj z hľadiska poveternostných podmienok – teplá zima viedla k tomu, že nebola centrálné vyhlásená ani krajná núdza pre kŕmenie zveri. Napriek tomu si myslíme, že prikrmovanie bažantov a zajacov je nevyhnutné. Chceme poďakovať, že zakŕmené krmelce neboli túto zimu cieľom ľudí, ktorí z nich vyberali (kradli) krmivo pre domáce zvieratá, ako sme sa s tým neraz stretali v minulosti.

Na základe minuloročných dobrých skúsenosti hospodár odporučil organizovať poľovnícke chovné skúšky poľovne upotrebitelných psov v našej PZ. Ide nielen o ekonomický profit, ale aj o prezentáciu PZ v tejto oblasti.

My len dodávame, že je to možné aj preto, že pán Ján Lovecký garantuje najvyššiu odbornú úroveň takýchto akcií, o čom svedčí jeho menovanie medzinárodným rozhodcom na tzv. Slimákovom dni (Česká republika). Ide o mimoriadne vyznamenanie, ktorého sa Ján Lovecký zhostil so ct'ou, jeho odbornosť sa potvrdila aj v tom, že priamo na týchto pretekoch ho oslovili organizátori Majstrovstiev Čiech a Moravy s prosbou o prijatie rovnakej funkcie aj na tejto súťaži. Ide o mimoriadne významné osobné ocenenie, ale aj ocenenie PZ Dudváh. Poľovný hospodár pán Ján Lovecký sa v tomto období dožíva významného lomeného životného jubilea. Gratulujeme, želáme pevné zdravie, skvelé poľovnícke zážitky a ďakujeme za vzornú reprezentáciu!

Marián Bernadič

Zaujímavosti z poľovníctva

Africký mor ošípaných

V predminulých Abrahámskych novinách sme písali o africkom more, ktorý ohrozuje ošípané a diviaky na Morave. Stav sa výrazne nezmenil. Po prechodnom zmenšení zamorenej oblasti sa objavila správa z 22.2.2018, ktorá hovorí o novom rozšírení zamorenej oblasti. Nechceme hovoriť o ochorení a mechanizmoch jeho šírenia. Považujeme však za potrebné informovať občanov, že nález akéhokoľvek uhynutého divého zvieratá v revíri treba ohlásiť poľovníkom (predseda Milan Banáš, poľovný hospodár Ján Lovecký). V žiadnom prípade sa nemožno uhynutých zvierat dotýkať, brať so sebou, použiť na potravu

pre seba, ani pre psa či mačku! Ďalšou aktuálnou hrozbou aj v našom revíri je Aujeszského choroba, pri kontakte s uhynutou zverou sa môže napr. domáci pes nakaziť a do 24 h môže uhynúť. Aj takúto situáciu je potrebné hlásiť napr. cez veterinára.

Čo ruší divú zver?

V Rakúsku robili pomerne rozsiahly výskum, čo ruší divú zver. Voľnočasové aktivity, ako geocaching, čo je hľadanie skrýš s maličkosťami pomocou geografických súradníc, zber húb a orientačný beh sa ukázali ako kriticky rušivé. Keď sa turista zastaví, aby pozoroval zver, tá skôr uniká, ako keď by turista pokračoval v chôdzi. Najhoršie výsledky však zistili, ak sa na prechádzke prírodou pohyboval popri chodcovi pes, ktorý nebol na vŕdzke a voľne behal vo vzdialenosti desiatok metrov okolo svojho majiteľa. Ak prejde turista po chodníku, jeho

stopa sa udrží 4 – 6 hodín, ak však prebehne tadiaľ pes, ktorý si často „svoje teritórium“ značí, stopa ostáva až 24 hodín a divá zver (podľa druhu) sa tomuto miestu vyhýba.

Úplne iná je situácia, ak sa človek dostane do revíru napr. na koni. V tom prípade v podstate k rušeniu zveri nedochádza. Jazdci často potvrdia, že prišli k pasúcej sa srnčej zveri, ktorá na nich vôbec nereagovala. Podobná je často situácia s dopravnými prostriedkami alebo poľnohospodárskymi mechanizmami. Zver stojaca v blízkosti lesnej cesty spozoruje pohybujúce sa vozidlo, zostane stáť a pozoruje ho. Potom sa upokojí a pokračuje v pasení. Keď však auto zastane, zver sa dá na útek. Zveri neprekáža ani lesný traktor. Zver neodskočí, alebo sa len krokom, či poklusom vzdialí.

Iná je však situácia pri nízko lietajúcich „strojoch, zariadeniach, či šarkanoch“.

Na kamzičiu zver pôsobí rušivý vplyv zo vzduchu veľmi intenzívne. Dôvod môže byť, že napríklad orol skalný znamená pre kamzičiu zver oveľa väčšie nebezpečenstvo ako ohrozenie zo vzduchu pre jeleniu či srnčiu zver, najmä v otvorenom teréne. Túto zimu sme mali možnosť zaregistrovať uhynutie desiatok kamzíkov v Tatrách pri záchrane turistov pomocou helikoptéry. Turistov, ktorí ľahkomyselne prechádzali cez lavínový svah a dostali sa do problémov, zachránili, ale lietajúca helikoptéra vyľakala kamzíky, ktoré popadali zo skál a pozabýjal sa... Niekoľko desiatok kamzíkov zabila nezodpovednosť ľudí...

Záverom

Pre všetku zver (teda poľovnú aj nepoľovnú) je dôležité, aby mala svojím životnom priestore dostatok nerušených zón pokoja, predovšetkým v zime. Miesta, kde je pravidelne vyrušovaná, opúšťa. Ale pri opakovanom vyrušení opúšťa aj „rizikové miesta“, kde bola vyrušená náhodne a neriadene. Preto poľovníkom pribudne nová úloha, tzv. zveroeologické priestorové plánovanie. Súčasťou by mal byť aj vyčlenený priestor na venčenie psov, aby sa psi nedostávali do revíru a nerušili priestor ostatnej zveri. Výskumy vedcov dokázali, že voľnočasové aktivity človeka sú stále častejšou príčinou vyrušovania divjej zveri a jej nepredvídateľnej migrácie.

Marián Bernadič

ČARO SLOVA...

V pondelok 12. marca 2018 prebehli na Základnej škole Michala Tareka triedne kolá v poézii a próze pod názvom „Čaro slova“. Víťazi z jednotlivých tried postúpili do školského kola. V utorok som sa ako člen poroty na pozvanie Základnej školy Michala Tareka v Abraháme tejto veľmi milej akcie zúčastnila za Miestny odbor Matice slovenskej.

Poéziu a prózu prednášali tí najmladší žiaci, od prvého po štvrtý ročník. Prednesy boli veľmi náročné ako na obsah, tak aj na dĺžku, avšak naše šikovné deti to zvládli veľmi bravúrne, za čo boli odmenené potleskom ostatných rovesníkov. Veď nie je sa čo čudovať, vystúpenie pred publikom a tréma často zohráva nie práve najlepšiu úlohu. Všetkým 12 účastníkom bez rozdielu patrí

veľká vďaka za vynaložené úsilie. Za zmienku stojí pochváliť aj ostatné deti, ktoré sa akcie zúčastnili ako diváci. Disciplinovane a so zatajeným dychom sledovali prednášajúcich, za čo ich pani učiteľka Zdenka Lizáková, ktorá celú akciu uvádzala aj pochválila.

Prvé miesta získali dievčatá zo 4. triedy – v poézii Laura Kondákorová a v próze Tamara Kočíková, ktoré postúpili do okresného kola. Víťazi obdržali od ZŠ M. Tareka poukážky na nákup kníh, diplomy, reklamné predmety od MO MS a sladkosti. Na záver môžem iba konštatovať, že to bola veľmi pekná akcia a verím, že sa o rok znovu zopakuje, veď čo krajšie môže byť ako počuť naše deti recitovať slovenské básne a prednášať nádhernú prózu. Toto vystihuje aj samotný názov podujatia, ktorý mal názov: „Čaro slova“.

Anna Klementová
Miestny odbor
Matice slovenskej Abrahám

Slovenské zvyky a tradície – VEĽKONOČNÉ SVIATKY

V týchto dňoch prežívame a slávime najväčšie kresťanské sviatky. Pripomínajú si utrpenie, smrť a najmä zmŕtvychvstanie Ježiša Krista. Málokto však možno vie, že veľkonočné sviatky majú pohanský pôvod, kedy sa v týchto dňoch slávil príchod jari, čo symbolizovalo aj pálenie Moreny.

Veľkonočným sviatkom predchádza pôstne obdobie. To začína po fašiangoch. „Vyrcholením bujarých fašiangových osláv bol utorok. V ten deň sa sliepkam sypalo zrno do kruhu. Súvisí to s prastarými predstavami o čarovnej moci kruhu proti zlým silám. Nesmela sa vešať bielizeň na pôjde, lebo by sa premnožili blchy a aby sliepky dobre niesli, ženy v ten deň nesmeli šiť.“ K predveľkonočným tradíciám v minulosti patrilo tzv. vyplácanie dievčat. Išlo o to, že museli peniazmi platiť za muziku na celý rok. Potom sa totiž mohlo tancovať až v máji na majálese po pôste a Veľkej noci. Veselili sa mladí i starí, bohatí i chudobní, muzikanti hrali až do rána, pilo sa víno, pálenka, pivo a dnes zabudnutá medovina, gazdiné piekli mäso, varili huspeninu, klobásu, slaninu, vyprážali tradičné fašiangové šišky a fánky.

Popolcovou stredou sa pre kresťanov začínal veľký pôst, teda čas pokánia a prípravy na najvýznamnejšie sviatky cirkevného roka Veľkú noc. „Vtedy si pripomínáme utrpenie, smrť a najmä zmŕtvychvstanie Ježiša Krista. Je to oslava víťazstva života nad smrťou,“ vysvetľuje historik a dodáva: „Pôst trval 40 bežných dní, je to šesť nedelí a táto tradícia zrejme vznikla z toho, že Kristus po svojom krste v Jordáne sa postil 40 dní a takú istú dobu sa postil aj Mojžiš na hore Sinaj.“ Veľká noc je silno prepojená so starými, ešte predkresťanskými tradíciami. Je to pohyblivý sviatok, ktorý vychádza vždy na prvú nedeľu po prvom splne, ktorý nasleduje po jarnej rovnodennosti.

Veľký pôst sa netýkal len jedla, ale aj celého spôsobu života. Už sa nemohli konať žiadne zábavy, nekonali sa svadby a iné oslavy, ani spoločenské stretnutia, páračky, nespievalo sa, muži odkladali fajky, nepili alkohol a ľudia sa obliekali do tmavých šiat. Nejedlo sa mäso, nemastilo sa masťou, nepoužíval sa bežný olej, len ľanový. Riad, v ktorom sa varilo masťné mäso sa vymyl

viacou vodou a vyniesol na povalu, pričom tu ide o obdobie židovského kôšerovania.

Už Hippokrates za jednu zo svojich liečebných metód považoval obmedzenie konzumácie jedla. V stredoveku sa v kláštoroch dodržiaval pôst podľa sv. Benedikta z Nursie a chlieb s rybou sa považoval za hlavné spôsoby vyjadrovania pokory pred Bohom. Pritom sám Benedikt vynašiel viacero spôsobov prípravy pôstnych pokrmov a dodnes je aj patrónom kuchárov. Počet pôstnych dní počas kalendárneho roka sa v minulosti menil, pôst sa dodržiaval v stredu, piatok a v sobotu – navyše sa postilo počas ďalších cirkevných sviatkov, na advent i počas veľkého predveľkonočného pôstu.

Na Smrtnú nedeľu dievčatá na dedinách od stredoveku vynášali Morenu. Obradom chceli urýchliť odchod zimy a príchod jari a pri obliekaní Moreny či Mureny recitovali: „*Slunko, slunéčko, poj na moje líčko, dáme ti vajičko. Otvárame vráta, dáme ti kus zlata.*“ Na Kvetnú nedeľu sa vstupovalo do veľkého týždňa, veľkého na udalosti spásy.

Na Kvetnú nedeľu, na Zelený štvrtok a Veľký piatok sa spievali pašie, v nedeľu v kostoloch svätili bahniatka, ratolesti vŕby či rakyty, čím si pripomínali príchod Ježiša do Jeruzalema, aby oslávil slávnosť baránka. Bol to deň paliem, u nás sa používajú kvety a bahniatka.

Pôst sa oficiálne končil Zeleným štvrtkom, ale dodržiaval sa až do Bielej soboty. „Zelený štvrtok bol nazvaný podľa Getsemanskej záhrady, kde sa Ježiš Kristus modlil a kde bol rímskymi vojakmi zatknutý. Na tento deň sa vždy jedáva niečo zelené, ako napr. špenát, šťavel, žihľava, jarné bylinky, to všetko preto, aby bol človek zdravý,“ . V tento deň sa piekli judáše, koláče zo zapletaného kysnutého cesta, ktoré mali pripomínať povraz, na ktorom sa Judáš obesil. Judáše sa jedávali potreté medom. Medovo chutil aj keltýš – lahôdka pôstneho obdobia. Vyklíčený jačmeň sa pomlel, zahustil sa múkou a v rúre sa upiekol do zlatohneda.

Na Veľký piatok si kresťania pripomínajú Kristovu smrť na kríži, Evanjelici tento deň považujú za svoj najväčší sviatok, spievajú sa pašie, v katolíckych kostoloch sa neslúži omša, oltáre sú bez chrámového rúcha, bez svietnikov a kríža. Zaviazali sa zvony, od štvrtku

do soboty večera sa nezvonilo, hovorievalo sa, že zvony odleteli do Ríma. Maslu, ktoré sa v ten deň zmútilo, sa pripisovali magické vlastnosti, liečili sa ním ľudia i zvieratá a keď išiel gazda na pole po prvý raz siať, potrel si týmto maslom ruky. Čarovnú moc obdobia pred Veľkou nocou využívali aj dievčatá. Pred východom slnka sa postavili do studeného potoka a zariekovali mládencom.

Na jar sa v prírode odohráva boj medzi smrťou – zimou a životom – jarou. Na Bielu sobotu aj Ježiš Kristus, ktorý bol mŕtvy, prekonal smrť a vstal do nového života. „Ľudia ho videli živého, dotýkali sa ho, jedli s ním a pili. Ježišovo vzkriesenie dáva nádej tomu, kto v neho verí. Každý má nádej na vzkriesenie, na večný život, proti ktorému je aj smrť bezmocná.“

Na Veľkonočnú nedeľu sa slávilो zmŕtvychvstanie Ježiša Krista.

Veľkonočný pondelok je u nás neodmysliteľne spätý s oblievačkou a so šibaním dievčat. „Mnohí zo zahraničia nad týmito zvykmi krúčia hlavami, azda ich považujú za barbarské, ale nevedomujú si, že aj Krista bičovali a nechápu to najdôležitejšie: Krik, zveda a možno aj hnev prejdú a všetky dievčence vedia, že studená voda, korbáč a dnes aj voňavka im prinesú krásu, zdravie a očistu od všetkého starého a zlého,“ ozrejmuje historik. Nečudo, že sa dievčatá potom mládencom zavďačujú maľovanými vajčkami, peniazmi a v každej domácnosti ich aj pohostia. Vyšibané peniaze sa potom večer zvykli minúť za hudbu na tancovačke. „Niekdedy býval dokonca zvyk, že na druhú deň v utorok dievčatá šibali mládencom.“

Text z rozhovoru z O tradíciách, zvyklostiach s historikom Vladimírom Tomčíkom.

ČINNOSŤ FOLKLÓRNEHO SÚBORU JATELINKA V ROKU 2017

Navštívili sme Maďarsko

V prvých septembrových dňoch za spolupráce a oslovenia nášho starostu sme v Maďarsku navštívili obec Balatonederics. Konal sa tu festival obcí združených do regionálneho združenia. V plnej kráse sme sa predstavili v našich krojoch, v ktorých sme vzbudzovali pozornosť. Prekvapilo nás, že pri prezentácii našich piesní sa diváci zapájali do spevu, samozrejme svojou rečou, ale melódia bola autentická s našou. Spoločne s nami sa naučili aj určité prvky z našich tancov.

Ples

4.2. sa kultúrny dom v Abraháme zaplnil účastníkmi nášho tradičného fašiangového plesu. Po úvodnej a oficiálnej časti sa to v sále roztočilo „na plné obrátky“. Každoročne prítomných nie-čím prekvapíme. V tomto roku to bola paródia na rozprávku Popoluška.

- ❖ účasť na sv. omši v kostole Narodenia Panny Márie,
- ❖ prezreli sme si detské súťažné a literárne práce pod názvom Ja a divadlo,
- ❖ prezentácie rakovských obyvateľov ako remeselníkov z čias minulých (ze-linkárka, šindliar, drotár a iné).

Národné matičné slávnosti Trnava 2017

Zaradili sme sa medzi tisícku účinkujúcich na týchto veľkolepých oslavách v CITY ARENE. Divákovi sme ponúkli piesne a tance nášho regiónu.

Pochovávanie basy

Fašang sa už kráči... a prichádza 40-dňový pôst. Basu už treba pochovať. Tejto úlohy sa už tradične zhostila Jateľinka. 40 dní bude basa odpočívať a po veľkonočných sviatkoch sa môžeme opäť vrátiť k zábavným radovánkam. Ďakujeme hasičom, že nám pomohli odniesť basu na márach do kultúrneho domu, kde sme sa s ňou rozlúčili.

Festival mikroregiónu 11 plus

Festival mikroregiónu 11 plus sa v našej obci konal za účasti speváckych a folklórnych skupín. Divákovi sme ponúkli pásmo Príchod ze sobáša. Naším fanúšikom neprekážalo ani veľmi horúce počasie a prišli naše vystúpenie podporiť.

Z ďalšej našej činnosti spomenieme:

- ❖ účasť pri stavaní mája,
- ❖ pietny akt pri pomníku padlých,
- ❖ súťaž vo varení guláša v Hoste a v našej obci,
- ❖ víťanie účastníkov obecného dňa,
- ❖ posedenie vo vinohrade,
- ❖ vianočné piesne pred a po polnočnej svätej omši.

50. výročie Palárikovej Rakovej

Pri príležitosti 195. výročia narodenia Jána Palárika a 50. ročníka Palárikovej Rakovej sme sa v obci Raková zúčastnili na týchto veľkolepých oslavách. Na Námestí J. Palárika sme prítomným divákovi ponúkli svadobné pásmo Príchod ze sobáša. Zúčastnili sme sa aj na sprievodných akciách:

- ❖ divadelné predstavenie Polnočná omša, KD Čadca,
- ❖ divadelné predstavenie Dobrodružstvo alebo Zmierenie pri občinkoch v KD Raková,
- ❖ krojovaný sprievod k domu J. Palárika,

Trnavská brána

Na tomto medzinárodnom folklórnom festivale sme sa zúčastnili v krojovanom sprievode folklórnych kolektívov námestím Trnavy – cez Trnavu ideme, spievame a tancujeme. Pásmom našich piesní a tancov v programe pod názvom Kdo prinde, ten bude.. sme sa predstavili na Trojičnom námestí.

Starosta obce Abrahám a kultúrna komisia pri
obecnom zastupiteľstve v obci Abrahám Vás
srdečne pozývajú na podujatie

STAVANIE MÁJA

v pondelok 30. apríla 2018 od 16³⁰ h

- ✓ stovanie mája pri kultúrnom dome
- ✓ príprava stúh a výzdoba májového stromu deťmi
- ✓ tradičná prvomájová cigánska pečienka, hamburgery
- ✓ občerstvenie

RYBÁRSKE

PRETEKY

ŽIAKOV

5. máj 2018

- ✓ Prezentácia od 7⁰⁰h
- ✓ Štartovné 1 €
- ✓ Pretek od 8⁰⁰ do 12⁰⁰h
- ✓ Na víťazov čakajú pekné ceny
- ✓ Občerstvenie pre súťažiacich aj divákov

9. jún 2018 o 20⁰⁰ h

Dobrovoľný hasičský zbor Abrahám
pozýva všetkých občanov na
6. ročník nočnej súťaže

ŽELEZNÝ HASIČ,

ktorá sa bude konať v sobotu
dňa 9. júna o 20.00 h
v športovom areáli.

O občerstvenie a spríjemnenie atmosféry pretekov a o dis-
kotéku bude postarané.

Príďte sa zabaviť, tešíme sa na Vás!
DHZ Abrahám

Nedeľa 13. máj 2018 o 15.00 h

Oslavy
DŇA MATIEK
v kultúrnom dome

V programe vystúpia žiaci
materskej a základnej školy

Nedeľa 6. máj 2018

po nedeľnej bohoslužbe

KLADENIE VENCOV

pri pomníku

DÔLEŽITÉ OZNAMY FARSKÉHO ÚRADU V ABRAHÁME

- štvrtok (29. marca) 18.00 Omša na pamiatku Pánovej večere**
piatok (30. marca) 9.30 Krížová cesta v obci (za priaznivého počasia)
15.00 Liturgia umučenia a smrti Pána
sobota (31. marca) 8.00 Ranné chvály s posvätným čítaním z Liturgie hodín
20.00 Veľ'konočná vigília
nedeľa (1. apríla) 10.30 Slávnostná omša Veľ'konočnej nedele

ABRAHÁMSKE NOVINY

Vydáva obec Abrahám www.abraham.sk

Redakčná rada: Ing. Igor Németh (starosta), Darina Bartošová, Helena Bernadičová, Bohumil Čambál, Jana Takáčová

Tlač: Obecný úrad Abrahám

Adresa redakcie: Abrahámske noviny, Obecný úrad, 925 45 Abrahám 52, mail: urad@abraham.sk

Publikované príspevky vyjadrujú názory autorov a nemusia sa vždy stotožňovať s názormi redakcie.

Uzávierka budúceho čísla bude 15. júna 2018.